

DIRVA

THE FIELD
Nr. 1
Sausio-January 3, 1957
Cleveland, Ohio

Ar neatejo laikas pasukti bendruoju keliu?

(Pastabos iš Europos)

Vokiečiai turi tokį išsireikimą: "sang- und klanglos". Tai reiškia: be jokio atgarsio, paty-
lomis.

Taip patydomis iš Europos iš-
važiuo Vliko Vykdamosios Ta-
rybos pirmininkė ponja Alena
Devenienė. O prieš tai atsistat-
dino jos vadovautoji Vykdomoji
Taryba. Dar anksčiau "sang- und
klanglos" j Ameriką išemigravo
Vykd. Tarybos spaudos ir infor-
macijos tarnybos vedėjas p. Mar-
tynas Gelžinis.

Kaip matyti, iš visos tarybos
beliko vienai vienas Dr. Petras
Karvelis, bet apie jį jau seniai
yra žinoma, kad jis daugiau už-
silima prkybiniais, negu "laisvi-
nimo" darbais. Tad nebus nė
kiek perdėta, jeigu pasakysime
kad Vliko Vykd. Taryba savyje
suskuko.

Atsimena vysk. Baranauskas
"Anykščių šilelis":

"Kas jūsų grožei sanobinei tiki?
Kur toj puikybė jūsų pasidėjo?"

Dar prieš kelis metus mūsų
spaudos puslapiuose kaip "head-
lines" miglavo žinios, kaip
Vlikas narsiai meža "diploma-
tinius santykius" su svetimomis
valstybėmis ir skiria "ambasa-
dorius". Dar taip neseniai, liau-
dininkui p. Karoliui Žalkauskui
vadovaujant, triukšmingai buvo
nutarta iš Vliko ir Vykdamosios
Tarybos pašalinti tautininkų at-
stovą. Visa krikščionių demokra-
tijų, liaudininkų ir socialdemokra-
tijų spauda tuos "žygdarbius" iš-
garsino kaip neapsakomus lai-
mėjimus Lietuvos "laisvinimo
darbe". Ir, deja, jų tarpe neat-
sitaro nė vieno blaivaus balso, ku-
ris būtų įspėjęs, jog Vlikas pa-
našias darbas pats sau kasa
duobę!

Šiandien apie Vliko Vykdomo-
sios Tarybos susmukimą, tur-
būt, neberasime "headlines". Vis-
kas darosi patydomis, be garso.
Pagaliau, nėra nė pagrindo džiū-
gauti. Vieton Vykdamosios Ta-
rybos beliko tuščia vieta.

Tuo metu, kai rašome šias ei-
lutes, neturime tikslų žinių, kaip
pasibaigė Vykd. Tarybos "kri-
zė". Kalbų yra daug, bet verčiau
palauksime, kol ateis tikslesnės
žinios.

Pastebėsime tikrai tiek, kad
liaudininkai, matome, neturi lai-
mingos rankos su savo žmonėmis
j vadovaujamas vietas. P. Karo-
lis Žalkauskas Vykdamosios Ta-
rybos pirmininko pareigose pa-
sirodė kaip vyras be nugarkau-
lio, pasidavęs amžinai intrigu-
jančio Karvelio įtakai ir nu-
smukęs Vliką iki tokio lygio,
jog buvo skiriamos komisijos iš-
tirti, kiek stiklelių išgėrė tas ar
kitas žmogus...

Apie ponios Alenos Devenienės
darbus iš viso netenka kalbėti,
nes ji jokio pėdsako Vykdomo-
joje Taryboje nepaliko. Taip ir
lieka paslaptis, kodėl liaudinin-
kai iš viso iškėlė jos kandidatūrą
j Vykdamąją Tarybą. Turbūt, nė
montreališkės "Nepriklausomo-
sios Lietuvos" redaktoriaus, liau-
dininkas J. Kardelis nesuras pa-
guodžiančių žodžių p. Devenienės
"veiklei" išlaupsinti.

Mums čia iš Europos reikalus
vertinant, vis dar knieti mintis,
kad akivaizdoje Vykdamosios
Tarybos bankroto Vliko sluoks-
niuose vis dėlto paims viršų šal-

tas protas ir kad pagaliau bus
padarytos blaivios išvados, ku-
rios leis pradėti naują laikotar-
pį lietuviškame bare. Jau nebe-
sugrįžtami praėjo tie laikai, kai
"Eltos" biuleteniai galėjo elgtis
pagal kun. Strazdo strazdą, kurs
apie save kvakši:

"Tirškiu, giedu, linksminu,
Smūtną žmogų raminu,
Tiešdamas gražioms giesmė-
lėms".

Tas mintis, deja, žymiai tem-
do tokie išvedžiojimai (Vliko
varda dėstomi?), kaip p. Kazio
Škirpos Montrelio "Nepriklau-
somoje Lietuvoje", kuris, pris-
kerkęs net tris titulus, dar kartą
įrodė realybės jausmo neturėji-
mą.

Apie tai gal teks pakalbėti ki-
ta proga. Tačiau atrodo, kad liau-
dininkai ir vėl neturi laimingos
rankos, pasirinkę tokį "speake-
rį"...

PROFESORIŲ DRAUGIJA PAGERBĖ 70 METŲ NARIUS

Gruodžio 16 d. Jezuity patal-
pose Čikagoje įvyko Lietuvių
Profesorių Draugijos suruoštas
pobūvis, skirtas 70 metų am-
žiaus sukakčiai pagerbti šių
Draugijos narių — profesorių:
Biržiškos Mykolo, Biržiškos Vi-
ktoro, Čiurlio Jurgio, Graurogko
Juliaus, Končiaus Benedikto, Ko-
dačio Bernardo, Krikščiūno Ma-
to, dr. Oželio Kazio, Prapuolenio
Prano, dr. Tumėnienės Vandos ir
Šimoliūno Jono. Į pobūvį atsi-
lankė apie 40 svečių, tame skai-
čiuje ir suaktyvininkai Biržiš-
ka V., Kodatis, Krikščiūnas, Ože-
lis, Prapuolenis, Tumėnienė ir
Šimoliūnas.

Kiti dėl įvairių apstovų ne-
galėjo dalyvauti. Sukaktyvinin-
kai Biržiška Mykolas ir Čiurlys
atsiuntė sveikinimus.

Dar gautas buvo sveikinimas
iš prof. Meškauskio, buvusio su-
kaktyvininkų mokinio ir bendra-
darbio. Visi sveikinimai svečių
buvo sutikti gausiomis katutė-
mis.

Prof. Draugijos vicepirminin-

kas prof. Dirmantas atidarė po-
būvį, pasisakydamas, kad svei-
kinimo žodį tenka tarti jam, nes
pirmininkas prof. Krikščiūnas
priklauso prie sukaktyvininkų.
Kalbėtojas trumpai apžvalgė lie-
tuvų profesorių kelią nuo trem-
ties iki įsikūrimo JAV-bėse.

Čia buvo sukurta Profesorių
Draugija, kuriai priklauso apie
100 narių. Pernai Draugija išdi-
ninko prof. Rukuižos iniciatyva
suorganizavo rinkliavą ir keleta
profesorių buvo sušelpa. Šiemet
to paties Valdybos nario inicia-
tyva suruoštas šis pobūvis.

Medžiaginiu atžvilgiu Draugi-
ja nėra pajėgi prisidėti prie su-
kaktyvininkų materialės būklės
pagerinimo, tačiau nemažiau
svarbi ir moralė parama, sutei-
kimas šeimos šilumos, jų padra-
sinimas, pajavirinimas jų vie-
nišo gyvenimo.

Prof. Rukuiža savo žodyje pri-
minė, kad rytą buvo atlaikytos
pamaldos už šiuos mirusius Pro-
fesorius: Juozą Bagdoną, Praną
Gudavičių, Antaną Garmų, Alek-
sandrą Mačiūną, Igną Šlapelį ir
Juozą Zubkų.

Visi jie pobūvio dalyvių buvo
pagerbti atsistojimu ir susikau-
pimo minute.

Kalbėtojas pareiškė, kad apie
30% Draugijos narių turi virš
60 metų, o 11 jų — virš 70.

Sukaktyvininkų nuopelnai
mokslui buvo labai dideli, jų ne-
galima nei aprašyti. Jie buvo
mokslo pionieriai, jie sukūrė
aukštą mokyklą Lietuvoje. No-
rėdama pareikšti jiems mūsų pa-
garbą, pasveikinti juos nuo visos
širdies, Valdyba paruošė spaus-

Prezidento ir viceprezidento in-
auguracijos medaliai jau gatavi.
Jie yra sidabriniai ir bronziniai,
o du ir auksiniai. Vienas Eisen-
howeriui, o antras Nixonui.

Sesuo ir broliu Lidia ir George Domolky, naujieji Vengrijos emi-
grantai, susitinka New Yorke. Ji tiesiai atskrido iš Australijos
vykusios olimpiados. Jis iš Austrijos. Lidia yra buvusi pasaulio
fechtavimo čempionė.

dintus garbės lakštus — pasvei-
kinimus. Su jų turiniu ir forma
pobūvio dalyviai supažindinti.
Tie garbės lakštai vėliau buvo
konsulo Daužvardžio iškilmingai
įteikti atsilankiusiems į pobūvį
sukaktyvininkams.

Po to sekė įvairių asmenų svei-
kinimai ir vaišės.

MINISTERIUI B. K. BALUČIUI

praėjusio gruodžio mėn. 29 dieną
suėjo 77 metai amžiaus. Kad ir
kiek pavėluotai siunčiame ge-
riausius sveikinimus ir linkėji-
mus.

VISAM PASAULY

Nedalyvavo J. Kadar priėmimo

Iškamšinės Vengrijos vyriaus-
ybės pirmininkas Janos Kadar
naujųjų metų proga surengė pri-
ėmimą diplomatams. Į tą pri-
ėmimą, daugiausia susirinko ko-
munistinių kraštų atstovai.

Trijų didžiųjų — JAV, Angli-
jos ir Prancūzijos diplomatai ten
nepasirodė.

Iš Rytų Vokietijos

Į vakarus paskutiniuoju laiku pa-
bėga daug daugiau jaunuolių.
Esa, gimnazijų ir universitetų
moksleiviai susilaukia vis dau-
giau persekiojimų iš komunisti-
nių pareigūnų už rodomas sim-
patijas Vengrijos sukilėliams.
Taip pat ir už augantį sąjūdį at-
sikratyti Maskvos išnaudotojų.

Tarp JAV ir Brazilijos

pasielktas susitarimas Brazilijos
saloje Fernando de Noronka
įrengti vairuojamųjų raketų sto-
tį.

Stotis jau pradėsianti veikti
šiais metais. Sala tokiu tikslu
labai patogi. Ji yra 125 mylias
nuo Brazilijos kranto. Tarp tos
salos ir Floridos yra 5000 mylių
atstumas ir todėl tolimo skridi-
mo raketos turės pakankamos
erdvės reikalingiems bandy-
mams.

Vengrijoje

vykusi revoliucija prieš komu-
nistinę spaudą paliko skau-
džių ekonominių žymių. Esa vi-
škiškai sugriauta per 3000 namų,
17.000 sugadinta. Bendri nuo-
stoliai siekia net 900 milijonų do-
lerių.

Aišku, kad jei Maskvą nebūtų
prieš vengrus patriotas pasiun-
tusi keliolikos divizijų kariuome-
nės, tie nuostoliai būtų keliolika
kartų mažesni.

Laisvojo pasaulio dėmesys

nukreiptas į Lenkiją, kuri šių
metų sausio mėnesio pabaigoje
turi rinkti naują parlamentą.

Yra spėjimų, kad rinkimai
būsią kiek laisvesni, bet jie dar
visiškai negalės lygtis su lai-
vais demokratiniais rinkimais.

Mokesčių sumažinimo naujam biudžetui nenumatyta

kaip aiškėja iš pirmųjų pasita-
rimų Baltuosiuose Rūmuose su
demokratų ir respublikonų va-
dais.

1957 m. biudžetas numatytas
72 bilionus dolerių. Ir jį įvyk-
džius turėtų likti virš 1½ biliono
perteklius.

Vienok dar daleidžiama gali-
mybė, kad pajamų mokesčio su-
mažinimo sieks pats Kongresas.

Žiema Lietuvoje. Vaizdas iš Žaliojo kalno į Kauno miestą.

Olimpinei ug niai užgėmus

9 lietuviai ginė svetimas spalvas

(Mūsų Australijos bendradarbio)

Olimpinių žaidėjų sąrašuose ir
pačiose žaidynėse dalyvavo 9 lie-
tuviai.

Australijos lietuviai Ignatavi-
čius, australų krepšinio koman-
dos kapitonas, ir Dargis žaidė
krepšinį už Australiją.

Sovietų Rusijos rinktinėse da-
lyvavo, septyni lietuviai: 3 krep-
šininkai (K. Petkevičius, koman-
dos kapitonas, telšiškis, A. Lau-
ritėnas, kauniškis, ir S. Sonkus,
telšiškis), boksierius Murauskas,
ėjikas Mikėnas, fektuotojas

Udra ir bėgikas Pipynė. Iš jų
laimėjo medalius: ėjikas Miki-
nas sidabro, Murauskas bronzinį
ir krepšinio komanda laimėjo si-
dabro medalį.

Buvo labai įdomu su jais susi-
tikti ir matyti po vienuolikos me-
tų pirmą kartą žmogų iš tėvy-
nės. Jie visi yra palikę Lietuvo-
je giminių...

Jie šaunūs vyrukai, tik aprė-
das ir avalynė liūdnei atrodo.
Matomai Lietuvoje trūksta dra-
bužių ir avalynės. Siunčiant siu-
tinėlius tenka j tai atkreipti dė-
mesį.

Mūsų susidomėjimas krepšiniu

I krepšinio varžybas labai
daug lankėsi mūsų tautiečių. Ru-
sų ir australų komandų kapito-
nai lietuviai. Rusų komandą su-
darė beveik vienai pabaltiečiai: 3
lietuviai ir 3 latviai.

Didelę staigmeną sudarė pran-
cūzų laimėjimas prieš tokią
sovietų rinktinę. Beje prancūzai
jau šiais metais Europoje, Pa-
ryžiuje kartą nugalėjo sovietus.
Pas prancūzus galima atpažinti
lietuvišką krepšinio dvasį ir
techniką, nes juos ilgesnį laiką
trininavo mūsų sportininkai.
Krepšininkai: Grybauskas, Ruz-
gys, Varkala ir dar vienas. Pir-
mą vietą krepšinyje laimėjo
gausius būrys Melbourne vengrų
Ameriką, kurios rinktinėje žaidė
du aukšto ūgio tamsiaodžiai. Ko-
manda sudaryta iš universiteto tai atžygiavo juodais kaspinais

studentų. Antrą vietą laimėjo
sovietų komanda, kurioje be mū-
sų tautiečių žaidė ir aukštasis
latvis Krumins, 7 pėdų ir 4 co-
lių. Jis laimėjo taškų ne tiek sa-
vo apskrumų, kiek aukščiu.
Jam teko australams ir specia-
lią lovą padaryti, nes esamos ne-
tiko gulėti.

Australų komanda dar jauna,
krepšinis Australijoje nelabai
populiarus. Todėl ir laimėjo tik
tryliką vietą iš 15.

Malonu pažymėti, kad entu-
ziazmas krepšiniui mūsų tautoje
ir šiandien dar neišnykęs ir pri-
sideda net kitų tautų krepšinio
sportui ugdyti. Tik gaila, kad
mūsų turėjo ginti svetimas
spalvas.

Olimpinis kaimelis

Australai sportininkams ap-
gyvendinti pastatė ištisą kaimelį
Melbourno priemiesty Heidelber-
ge, 8 mylios nuo miesto centro.
Jame pastatyti 780 skoningai
įrengtu namų. Pagal kontingen-
to didumą, buvo paskirta atitin-
kamas skaičius namų kiekvienai
tautybei.

Australija olimpiniams žaidi-
mams išleido 5 milijonus svarų.
Olimpinis kaimas turėjo savo
paštą, krautuves, įrengtas žaidi-
mų aikštes, sales, lignonę ir ki-
tas įstaigas.

Prie kiekvienos rinktinės būs-
tinės plėvesavo tautinės vėlia-
vos. Atvykę vengrų sportininkai
nuleido komunistinę vėliavą ir
ją sudraskė. Išvykstant iš Ven-
grijos jiems buvo pasakyta, kad
jie gina tautines spalvas. Olim-
pinis Komitetas iškėlė Vengrijos
tautinę vėliavą ir tuo patenkino
sportininkų reikalavimus. Šioje
jaudinančioje tautinės vėliavos
iškėlimo apeigose dalyvavo ir
mūsų būrys Melbourne vengrų

su vengrų skautais priešaky.
Protesto ir liūdesio ženklais skau-
manda sudaryta iš universiteto tai atžygiavo juodais kaspinais

perrištom tautinėm vėliavom.
Visus žiūrovus sujaudino gieda-
mas Vengrijos himnas su tokiu
liūdesiu ir skundu dėl žvėriškų
žudynių Vengrijoje.

Rusų laivo "Gruzija" tarnau-
tojai Ninai Paranyuk pabėgus
lankantis rusų ekskursijai zolo-
gijos sode, rusų "globėjai" ir
"sargai" sustiprino budėjimą ir
įvedė dar griežtesnę dransmę. Į
"Olympic Village" patekti buvo
daug sunkiau.

Lietuviams sportininkams ne-
leido dalyvauti Melbourno lietu-
vių bendruomenės surengtame
olimpiniame koncerte. Net ir au-
tografus duoti draudė.

Iš 178 vengrų rinktinės pasi-
liko 46 ieškodami naujų namų.
Jie gavo žinią, kad jų giminės
išsprukusios Vengrijos. Ją skė-
čius būtų žymiai didesnis, bet
pasilikę šeimos nariai kraujuose
paplūdusioje Vengrijoje sulaikė.
Išvykstančių ir liekančių atsi-
sveikinimas buvo jaudinantis.
Abeji verkė.

Be vengrų negrįžo į savo tė-
vynes dar 8 rumunai, 2 jugosla-
vai ir viena lenkė, kuri išteka už
Australijos lenko.

Deglių užgesus

Olimpiniame stadione didžiū-
lis deglas išgeso. Sportininkai iš-
vyko į savo kraštus. Trylika ven-
grų sportininkų pasiliko gyven-
ti Australijoje, kiti 33 vengrai
išvyko ieškoti laikinų namų į ki-
tus kraštus.

Rusų laivas "Gruzija" taip pat
jau išvyko, nesulaukęs grįžtan-
čios Ninos Paranyuk ir pasi-
kusių rumunų Australijoje.

Bėga iš "rojaus", kas gali pa-
sprukti, kas nebefuri artimųjų
pavergtose tėvyinėse.

Šeiminkai australai labai pa-
tenkinti olimpiada, laimėję net
13 auksinių medalių iš 9 milijonų
gyventojų! Moterų bėgime ir
plaukime laimėjo beveik visas
pirmąsias vietas.

Olimpinė vėliava įteikta sau-
goti Melbourn miesto burmist-
rui iki kitos olimpiados, įvyks-
iančios Romoje.

Antanas Krausas

Jugoslavų kariuomenė, esantieji JT daliniosiose Sueso kanalo zonoj lanko Kairą. Egiptietė vadovė giria
ne tik Kairą, bet ir visą Egiptą.

DIRVA

THE FIELD

Lithuanian Weekly, published by American Lithuanian Press & Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: HEnderson 1-6344. Issued in Cleveland every Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas.

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at Cleveland under the act of March 3, 1879.

Subscription per year in advance: in the United States — \$5.00 in Canada — \$5.50, elsewhere — \$6.50. Single copy — 10 cents.

Lietuviškas savaitraštis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: HEnderson 1-6344. Išeina Clevelande kas ketvirtadienį. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Įregistruota kaip antros klasės siunta 1915 m. gruodžio 6 d., Clevelande pagal 1879 m. kovo 3 d. įstatymą.

Prenumerata metams iš anksto: Jungt. Amerikos Valstybės \$5.00, Kanadoje — \$5.50, kitur — \$6.50. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Šia savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Iš Baltijos valstybių, pirmoj eilėj iš mūsų tėvynės Lietuvos, aplinkiniais keliais prasiveržia žinios, kad ten žmonės kantrybės pritrūkę, pradeda vėl aktyviau priešintis pavergėjams. Tiesa, ne su ginklu rankose, bet visais galimais dvasiniais ginklais.

Mes jau senai esame rašę, kaip tik tai Vilniuje įvyko, kad ten buvo demonstruojama Vilniaus operoje, kada neleidžia dainuoti iš Sibiro gražintam solistui Kučingui. Dabar tą žinią, kaip sensacija, po poros mėnesių persipaudo kiti lietuviški laikraščiai.

Mes tuoj po Vilnių dienos pranešėme, kad didesniuose Lietuvos miestuose tą dieną buvo demonstracijos, nukreiptos prieš rusus.

Neseniai mes rašėme, kad pavergėjai, norėdami Lietuvą dar tvirtiau atitverti nuo laisvesnio ar laisvojo pasaulio, pradėjo stiprinti apsaugą Lietuvos-Lenkijos pasienyje. Atsimenant, kad Lietuvoje nėra jokių užsienio atstovų, nėra kitų kraštų spaudos bendradarbių, kad iš Lietuvos išeinantieji laisvės cenzūrojami (yra net tvirtinimų, kad jie fotografuojami ir nuotraukos kraunamos saugumo įstaigose), tos žinios yra šykščios, dažnai nepilnos, nes gi pilnai suprantama jų persiuntimo rizika.

Paskutiniuoju laiku atėjusios žinios, kad mūsų tėvynėje labai aktyviai pradėjo reikštis moksleivijos ir studentijos pasipriešinimas, vėl kalba, kad ten bus daug naujų tremtinių ir tuo pačių jaunų kankinių. O kad taip bus, neabejojama, nes gi Vengrijos pavyzdys rodo, kad taip stropiai ir nebuvo nuo laisvojo pasaulio atitverta, kad rusiškieji pavergėjai žmones tebežudo iš kairės ir dešinės, kaip ir anksčiau yra žudę.

Mes labai gerai žinome, kiek kraujo ir kiek naujų kankinių tokios žinios savyje slepia, bet prieš kitus, prieš visą laisvąjį pasaulį mes jomis pakartotinai pristatomi, kad laisvę mokame branginti ir dėl jos kovoti.

Neabejotina, kad tuo mes esame išdidūs. Bet mūsų išdidumas turi lygagrečiai eiti ir su pareigom, išsinešom iš tėvynės. O jas jau, prisipažinkim, esam pakankamai primirę, įvairiai bekombinuodami Lietuvos laisvinimo darbui prasikaltę ir net batus mūsų nusiplėnę.

Žinios iš tėvynės pakartotinai ateina skaudžios, bet drauge žinios iš tėvynės ir sako, kad ten mūsų žmogų baisiausi vergijos pančiai užnerti, bet dvasiniai jis nebuvo ir nebus nugalėtas.

Gi žinios iš mūsų pačių aplinkumos sako, kad mes tarp svetimų žemių laisvų kelių, niekieno nespaudžiam, pradėdami išskirti, nepajėgiam atlikti tų darbų, kurie mums privalomi tiesiant pagalbos ranką anapus vandens į savojo Nemuno žemę.

Verta neužmiršti, reikia susimastyti, privaloma mums skirta pareigą vykdyti.

Neseniai Dirvoje ir kituose laikraščiuose buvo pranešta džiugi žinia, kad Vasario šešiolikto

sios Gimnazijos nemai išpirkti. Atseit, jau esame tikri, kad vieną dieną neateis svetimieji ir nepasakys, kad išsimokėti nepajėgiate ir jūsų namai vėl nebe jų. Nuo tokios žinios, anuo geru pranešimu, buvome apdrausti.

Bet va, prieš kelias dienas skaičiau vieną laišką, kuriame sakoma, kad pačios gimnazijos ir mokinių išlaikymui skolų yra, ir dar nemažų, kad tos skolos didėjančios, kad anksčiau buvę duosnesni rėmėjai pradeda pavargti, kad tokia padėtis gerai žinoma ten esantiems Bendruomenės vadovams, patiems mokytojams ir net mokiniams. Tokios žinios tenyksią jų nuotaiką labai slegiančios, tokia padėtis, kaip vėžys, griaua optimizmą ir pasitikejimą savuoju mokslo ir auklėjimo židiniu.

Ir kad ta sunki padėtis būtų pakeista, reikia kartoti seną, gal kiek ir nebemadingą prašymą: atsiminkit Vasario šešioliktosios gimnaziją, jai duotą pažadą per rėmėjų būrelius, ir savo duoklę laiku atiduokit. O kas Vasario šešioliktosios gimnazijos pastoviai neremiate, skirkite vienkartinę auką. Skirkite greit ir duosniai!

Naujienose, daktarėlis Pijus Grigaitis, kaip jį vadina jo buvę marksistiniai draugai dabar dirbą Lietuvai duobkasio darbą, labai užsūstino, kad Dirva paraišė apie gruodžio septynioliktosios 30 sukaktį, ir parašė ne taip, kaip daktarėlis nenorėtų. Jis net saiką kaitė ir nebeturėdamas argumentų, Dirvos redaktoriui pasiūlęs net jį psichinių ligų specialistą kreiptis.

Mums labai sunku nustatyti priežastis, kodėl Pijus Grigaitis, jau kelintą kartą, tai vienam tai kitam, per Naujienas siūlo vis tą patį psichinių ligų gydytoją.

Mes būtume labai nelaimingi, jei ir su juo būtų atsitikus tokia nelaimė, kaip ir su viena moteriške, kuri laiks nuo laiko užėdavę jį Dirvą ir vis kalbėdavo, kad ji žinanti, jog tas ir tas jau serga psichiniai, esą visuomenei pavojingi, ir juos būtina reiklia atiduoti j ligoninė.

O vieną dieną sužinojom, kad ta šiaip gera moteriškė, neturinti manijos amžinai pretenduoti į ALT sekretorius ir save laikyti neklaidinga, jau pati paguldyta tokioj ligoninėj...

DIDELĖ NAUJENA, VERTINGIAUSI TERROS LEIDINIAI

Anglų-lietuvių kalbų žodynas, apie 20,000 žodžių, su ištarimu, nurodais sutrumpinimais, vartojamais JAV ir Anglijoje, geografiniais vardais ir vardu sąrašais, rūpestingai paruoštas, tvirtuose viršeliuose, kaina — tik 4 dol.

Jurgio Savickio žemė dega, antrojo pasaulinio karo atsiminimų ir užrašų antrasis tomas, kritikų nuomone, geriausias ir įdomiausias metų knyga, apie 416 psl., tvirtuose viršeliuose, kaina — 4.50 dol.

Kab knygos pradėdamos platinti dar prieš Kalėdas. Terros knygos klubo nariai, Prof. J. Balčikonio Lietuvių kalbos žodyno prenumeratoriai ir užsiskaitantieji didesniais kiekiais gauna žodyną už 3 dol., abu žemė dega tomas — jų prenumeratoras kaina, už 6 dol., vietoj kataloginės 9 dol. kainos. Persiuntimo išlaidos — 12 centų už knygą. Užsiskaitę knygas dar šiandien. Tuo užsitikrinsite sau knygų gavimą ir žymiai palengvinsite leidyklai sunkią išlaidų našą.

Rašykite:

Terra
3333 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois

KAS ir KUR

• Dirvos bendradarbis Dr. J. Ramūnis, grįždamas su savo daliniu iš Kalėdų kelionės, siunčia visiems bičiuliams geriausių sveikinimus. Kelionėje aplankė Texas, Bermudą, Georgiją.

• Gražina Čsaitė-Pauliukonienė, gyvenanti Elyrijoje, Ohio, prieš metus laiko grįžo atgal į Vokietiją ir Erlangeno universitete baigė anksčiau dėl emigracijos nutrauktus medicinos mokslus. Mokslo baigimo proga pas ją nuvyko vyras inž. Ričardas Pauliukonis. Aplankė Šveicariją, Italiją ir Prancūziją grįž atgal į JAV.

• LSS Pirmijos nutarimu Pasaulio Skautijos 50 metų jubiliejus lietuviškuose skautiškuose vietuose bus atšvęstas 1957 m. tarp vasario 22 d. ir kovo 4 d., o taip pat Šv. Jurgio — Skautų Kankinių dieną (bal. 23 d.) minėti visai Sąjungai, pagal galimybes įtraukiant ir kitų tautų skautus.

• Lietuvoje tarnauti skiriama nedaug karinien prievolen pašauktų naujokų. Daugiausia jie skiriami į Rusijos gilumą ir į rytinius jos pakraščius. Įsakoma pasiimti baltinių, odinę avalynę, gerų drabužių, tualetinių smulkmenų ir maisto kelionei. Pradžiai pašauktieji gauna šiek tiek pinigų. Paskirtą dieną renkamas "vojenkomate", iš kur vežami į Klaipėdą, Vilnių ir kt. O jau iš ten Lietuvos jaunimas didesniais būriais prekiniais vagonais išvežamas į Rusiją. Vagonus lydi palydovai karininkai ir kareiviai. Drausmė labai griežta, nuotaikos kareivių prastos, niekas nemėgsta karo tarnybos.

• Detroito BALF 76 skyriaus metinis susirinkimas įvyks sausio mėn. 13 d. 12-15 val. (tuoju po pamaldų), buv. lietuvių namuose, pirmam aukšte.

• Dirvos redakcijoje jau gautas Anglų-Lietuvių Kalbų žodynas, turis apie 20,000 žodžių, redaguotas V. Baravyko. Įristas keliais viršeliais. Kaštuoja \$4.00. Redakcija painformuota, kad greit išeis ir lietuvių-anglų kalbų žodynas.

• Pittsburgho lietuviai šiais metais Vasario 16-osios iškilmes

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas.
Seštadi. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norwest Medical Center

2336 West Chicago Ave
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. m. pirmadi., antradi., ketvirtadi., penktadi., tik susitarus trečiadieniais.
11-2 p. p. šeštadieniais.

švęs vasario mėn. 10 d. Lietuvių Piliečių Klubo salėje.

• Jonas Daučanskas paieško savo brolių: Martyno ir Petro, kilusių iš Vilkių, Kauno apskrities, Lietuvoje, į Ameriką atvykusių prieš pirmą pasaulinį karą, arba jų vaikų. Paieškomi, arba apie juos ką nors žinantieji, prašomi pranešti šiuo adresu: Stasys Daučanskas, 5205 S. Racine Ave., Chicago 9, Illinois.

• Margareta Vainis ieško Albino Kutkaus, gyvenančio Australijoje. Pranešti: M. Vainis, 484 E. 126 St., Cleveland 8, Ohio, USA.

SANTARIEČIŲ GYVENIME

DU DRAUGAI, KURIŲ SANTYKIŲ TEMAI MES KARTAIS LEIDŽIAME SAVE PAKAMUOTI:

— Mėgstate iš manęs pasižinoti (nesiteisinkite) aš ir pats žinau esąs jaunatvei juokingas), vadindami mane "naminių sūrių ir migdolų graužiku". Turi tai, turbūt, reikšti, kad esu "prijuokintas". Sutinku. Turiu tikėti, nes žinau, kas tikra. Ir galiu būti ramus, kasdienybės nepaliečiamas, tuo tarpu jų matau gerokai blaškantis...

— Ramus esate, bet ar ne dėl to, kad nustojote klausos? Nuostabios ramybės kupini juk ir antkapiai: didingi, monumentalūs ir — šalti, kaip ledas. Gyvenimas aplink juos nutūlęs, gali tylėti ir jį: Tyla yra dialogas tarp mirusiųjų. Bet iš gyvųjų naiviausias naujagimio instinktas verčia kažko kito laukti. (Nėra ramesnio dailto, kaip ponutės, geriančios kavą ir iki nosies galiuko trykstančios beprasmybe. Bet nėra ir dailto, tolimiesnio motinai...).

Kodėl jūs galite būti ramus savo "tikrume"? Ar ne dėl to, kad apmarinote save? Bet ar verti principai žmogiškumo atsisakymo, ir ar nėra žmogiška kentėti dėl savo pasirinkimų? Be chloroformo?

— Ar galima teisti, neišmatavus skausmo, kurį žmogus pergyveno, kol surado savo tikėjimą? Ar galima žmogui paneigti jo ramybę, jei jis ilgus metus gyveno (ir, galbūt, ne be gundymų) tam, kad ją surastų?

— Negyvena žmogus tam, kad numirtų nemiręs. Ir mirtį gyvuosiuose mes turime teisę griauti (nes patys esame gyvi). Turime ir teisę (kad tik pajektume!) sužadinti juose tokį neramumą, kad jie pastebėtų vidurkio, išpaikaitę ir šaukdam, ir klausytis savęs: ar mes teisiai gyvename? Nes kaip gi kitaip žmogus gyvens teisiai, jei jis pamirš, kas turėtų būti nuolatinių jo rūpesčių? (Tada jis bus viską pamiršęs). Negalima atrasti teisingo sprendimo, nustojus vis iš naujo iškentėti kiekvieną iš didžiųjų gyvenimo problemų. Negalima užsibalzamuoti, kaip mumijai, teisme ar skaisčiųbėje. Ir todėl nėra tikėjimo, kuris neatgimsta kiekviename darbe, kiekvieną dieną, iš problemos, kurią šis darbas ir diena naujai iškelia ir į kurią pažvelgęs su rūpesčiu ir, galbūt, abejojne, žmogus pagaliau prisigriemia iki savo skaudžios tiesos.

— Ir jūs nebijote gyvenimo, kuris būtų ištisa grūstis? — Aš bijau tik likti vienas grūstyje su savimi... — Kiekvienas, kuris amžinai grūmiasi, grūmiasi sau... (Galbūt, dėl visų, bet tuo atveju jis kovoja j u kovą, j u paliktas...). Tokie, kaip jūs — ideologiniai vagabundai (ir aš nebūtinai vartuoju šį žodį pajaukai) susitinka tik atostogaudami. Kai jie pajunta kolektyvų galią prisijaukinti (o ja turi kiekvienas žmogiškas santykis, kuris pra-

deda gilėti), jie vėl pabėga. (Ir galbūt taip ir turi būti, nes esti pasitraukimų, didesnių ir svarbesnių už pergalės). Ir vėl jie blaškosi, ieškodami kolektyvinės amžinybės, kurios, turbūt, visiskai nėra žemėje, kur jos kaip tik didžiausia paklausa.

— Bet tokių atostogų aš neturėčiau kuo apmokėti. Ir mano baimė (vaiku būdamas, aš bijojau, kad tamsoje gali kas nors būti. Dabar bijau, kad joje be manęs gali n i e k o nebūti) manęs dar neparaližuoja —

— Galbūt, tamsta esate jaunas. Dar... — Ar amžinai?

• Gabrielius Gedvila, Centro Valdybos narys išvyko Santaros reikalais į rytines valstybes. Lankysis New Yorke, Bostone ir kitur.

• Urbanos skyriaus gruodžio mėn. susirinkime programą išpildė Chicago santariečiai. Raimundas Mielželis davė trumpą pranešimą apie Santaros veiklą ir ateities planus. Centro Valdybos išdėstė Horstas Žibas kalbėjo tema "Mūsų Veidas", giliai pafesdamas Santaros pagrindines idėjas. Puikų supažindinimą su K. Bradino Baladėmis muzikiniu montažo formoje suteikė Dalia Juknevičiūtė ir Julius Lintakas. Susirinkimui pirmininkavo Ramūnas Vanagūnas, sekretoriavo Eglė Zabaraukaitė. Vakare visi dalyviai turėjo bendrą vakarinę. Skyrūri pirmininkauja Albertas Kerelis, sekretorė yra Aušra Venclovaite, o išdėtininkė Eglė Zabaraukaitė.

• Aloyzas Petrikas paskirtas eiti Santaros įgaliotinio pareigas rytiniuose pakraščiuose.

WATERBURY

PRANEŠIMAS, LN VADOVYBES SUDARYMAS, NAUJA TAUT. S-GOS SK. VALDYBA

Gruodžio 16 d. Lietuvių Politinio klubo salėje įvyko A. L. T. S-gos Waterburio skyriaus metinis susirinkimas, kuriame platinius pranešimus padarė iš New Yorko atvykę Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvos Nepriklausomybės Tautos narys dr. B. Nemickas ir Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirm. Antanas Senikas.

Susirinkimą atidarė pirm. pareigas einač. Bogužas, pakviestas atsistojimu ir tylą pagerbti mirusį skyriaus pirm. dr. M. Colney, o jo našlei pareikšti užuojautą. Taip pat trumpai apibūdino vėlionies didelį įnašą į Waterburio lietuvių kolonijos gyvenimą.

L. N. T-os narys dr. B. Nemickas pranešė apie Lietuvos būklę ir kaip šiuo laiku tarptautinė politika veikia Lietuvos laisvinimo bylą. Jis pažymėjo, jog sekant tarptautinius pasaulio įvykius, kurie vystosi labai greit ir įtemptai, didėja ir mūsų uždaviniai, budrumas bei įtemptas darbas.

Lietuvos Neprik. Fondo pirm. A. Senikas apibūdino fondo organizacinį stovį bei uždavinius. Po pranešimų buvo gyvos diskusijos, kurių metu išsiaiškinta keletas politinių bei organizacinių lietuviškos veiklos klausimų. Diskusijos dalyvavo: M. Gureckas, Demikis, Valkauskas, Č. Bogužas, Dženaitis ir kt. Kleinaitis pabrėžė, jog reikalinga sudaryti LNF atstovybę, nes buvo laikas kad pinigai LNF-ui buvo siūdomi, o niekas neėmė. Ir tai nemažos sumos.

LNF pirmininkui A. Senikui ieteikta, pagal dr. M. Colney paskutinį pageidavimą vietoj gėlių LNF-ui suaukoti 500 dol. suma, dar kartą primenant gily vėlionies patriotizmą, jeigu jis mirties patale dar rūpinosi Lietuvos reikalais daugiau, negu savo sveikata.

Dr. M. Colney paminklo statymui susirinkimas paskyrė auką. Taip pat nutarė remti skautų veiklą ir prof. dr. Žilinskui švenčių proga įteikti simbolinę dovanėlę.

Naujon valdybą išrinkti:

M. Gureckas, Č. Bogužas, Mrs. A. Colney, P. Kuras ir A. Kušlis LNF Atstovybę Waterbury sudaro: J. Valkauskas, J. Krasauskas ir Mrs. A. Colney.

Po susirinkimo įvyko tradicinės skyriaus ruošiamos prieškalėdinės vaišės kartu su svečiais, kurių metu dar keletą žodžių tarė senas veikėjas Visockis, to klubo pirm. Tomas Matas, p. Venclauskienė ir kt.

Č. Bogužas ekrane parodė spalvotų nuotraukų iš Washingtono sąsąskrydžio.

E. Č.

BALTIMORE

SU LIETUVISKA DAINA KONSERVATORIJOS KONCERTE

Baltimorės Peabody Konservatorijos šių mokslo metų studentų pirmasis muzikos rečitalas įvyko gruodžio 8 d. konservatorijos salėje.

Šio rečitalo programos paskutinėje eilutėje skaitome: "J. Naujalis — Kad širdį tau skausmas — Alyvas Karaša". Tai lietuvis jaunas dainininkas, bosas, penktus metus vakarais laivinas savo balsą minėtoje Konservatorijoje.

Porą mėn. prieš rečitalą, kai jam pranešė, kad dalyvaus programoje, jis savo mokytojai pasiūlė dainuoti "Oi kas sodai" — Karnavičiaus ir "Kad skatusmas tau širdį" — J. Naujalis. Patikrindami, mokytoja sutiko ir pagelbėjo pasiruošti. Kadangi pasirodė, kad programa labai perkrauta, tai visi dalyviai, numatę atlikti po du dalykus, nuo vieno turėjo atsisakyti. Taigi ir A. Karaša išpildė vieną.

Prieš dainavimą nuo scenos patsai dainininkas perpildytoje salėje klausytojams pranešė, kad dainuosima daina yra lietuvių ir atpasakojo trumpai turinį. Daina buvo išpildyta dideliu pasisekimu.

Išpildytąją dainą susidomėjo Konservatorijos vadovaujančioji profesorė. A. Karašos mokytoja jam pareiškė, kad yra numatyta, kad jis tą dainą išpildytų su Konservatorijos Simfonijos orkestru pavasariniame koncerte. Įvykdymą apskunkina neturėjimas orkestracijos. Bet mokytoja pažadėjo dėti visas pastangas, kad konservatorija orkestraciją paruoštų. Tai būtų nemažas lietuviški dainai laimėjimas.

Jaunasis dainininkas jau nebe pirmą kartą svetimųjų tarpe garsina lietuvių dainą. Lapkričio 11 d. YMCA surengtame bankete jis atliko programą. Ir čia su

O VISGI VERTA

ir tikrai neturėsite nuostolio, jeigu susipažinsite su paskutinėmis naujienomis. Tai yra sekanti prekė, kurios pralenkia visas kitas gerumų ir pigumų.

RASOMOS MASINĖLĖS kainos nuo \$60.00.

LAIKRODŽIAI šveicarų ir kitų firmų nuo \$10.00.

FOTO APARATAI vokiečių ir kitų fabriku nuo \$15.00.

PLUNKSNAKOČIAI 14 kt. aukso garantija, 10 nuo \$7.50.

RADIJO aparatai, su kuriais girdima beveik visos pasaulio šalys, žinoma ir iš VILNIAUS transiacijos, nuo \$45.00.

VAIKAMS vežimėliai, reto gražumo sportiniai ir nesportiniai drauge, vokiečių ir austrų firmų, kainos nuo \$40.00.

KATALOGAS išleistas, kuriame rasite lietuviškas plokšteles su 300 pavadinimų Kipro PETRAUSKO, KUTKAUSKO, SABANIAUSKO, DVARIONO, GRAUŽINIO, BICKIENES ir kitų dainininkų įdainuotos.

GAIDAS, KNYGAS, TAUTINIUS drabužius ir kitus lietuviškus kūrinius. Visko suminėti šiame trumpame rašinyje neįmanoma.

Ką bepirktumėte pasiteiraukite pas J. Karvelį, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YA 7-0677.

P. S. Prekės siunčiamos į visus pasaulio kraštus.

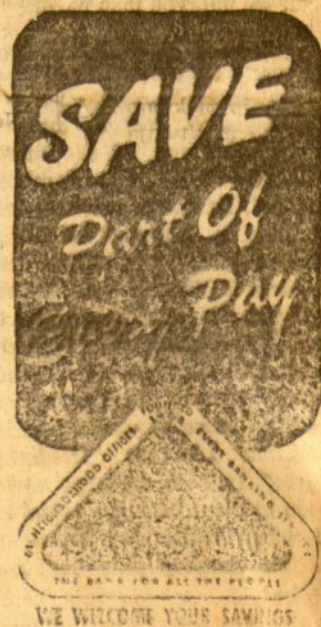
To Our Friends and Patrons
GREETINGS and BEST WISHES

COMMONWEALTH REALTY CO.

AND GENERAL INSURANCE

LOUIS A. DiFABIC, Vedėjas

SW 5-6363 2716 East Blvd. SW 5-2208

Europos ir JAV mokykla

KUN. KAZYS MAZUTIS

Mėginimas sugretinti Europos ir J. A. Valstybių mokyklas yra nelengvas dalykas, reikalaujantis pakankamo abiejų mokyklų pažinimo ir taip pat geros valios — objektyvumo ir teisingumo.

Vienas tokių mėginimų sugretinti abi mokyklas, prasilenkęs su objektyvumu ir teisingumu, yra p. P. Maldeikio straipsnis, atspausťas "Laiškuose Lietuviams" (1956, rugs.), ir vienos jo paskaitos atpasakojimas, atspausťas "Drauge" (1956, gruodžio 18).

Pirmasis, paties PM. parašytas straipsnis, yra pavadintas "Neauklėjantis auklėjimas". Jame yra kritikuojama Amerikos mokykla bei auklėjimas, remiantis paviršutinišku stebėjimu ir darant vienšališkus apibendrinimus.

Tvirtinti, kad Amerikos mokykla "nesiekia jauno žmogaus supažindinti su žmonijos genijaus iki šiol pasiektais pagrindiniais mokslais", kad ji siekia jaunimą izoliuoti nuo "religinio, moralinio ir kultūrinio išauklėjimo", yra, švelniai tariant, neat-sakingo asmens švaistymas frazėmis.

Jei Amerikos mokykla eina prie šių tikslų atsižvelgdama į konkrečias gyvenimo sąlygas ir kitokiais keliais, negu Europos mokykla, tai dar nereiškia, kad ji visa tai paneigia ir jos pastangos yra "neauklėjantis auklėjimas".

Šių eilučių autorius nemano tvirtinti, kad Amerikos mokykla neturi trūkumų, lygiai kaip nemano dievinti Europos mokyklos ir laikyti ją idealu, kuriuo privalo sekti šio krašto mokykla.

Mokykla kaip mokymo ir auklėjimo institucija

Nors mokymas bei žinių perteikimas turi auklėjančios reikšmės, tačiau mokymas ir auklėjimas nėra tas pats. Asmuo gali turėti dideli žinių bagažą ir būti tuo pat metu be charakterio, neišauklėtas, ne kultūringas, net nedoras žmogus, ir atvirkščiai — asmuo gali neturėti didelio žinojimo ir būti išauklėtas, doras bei kultūringas.

Kiekviena mokykla atlieka šias abi funkcijas — mokymą ir auklėjimą. Skirtumas tik gali būti — kokia funkcija ji pastato pirmą vietą. Europos mokykla yra daugiau auklėjimo, kai tuo tarpu Amerikos mokykla yra pirmą vietą mokymo institucija.

Amerikos mokykla nesilima auklėjimo monopolio, kas dažnai pasitaiko Europoje, kur mokyk-

la pilnutinio auklėjimo vardan, stengiasi daryti įtakos į auklėtinį netik mokykloje, bet ir už mokyklos ribų, kartais visai neatsižvelgdama ar net uzurpuodama tėvų ir kitų institucijų teisę į jaunimo auklėjimą.

Šio krašto mokykla turi savo filosofiją. Jos idealas yra auklėjimas demokratijai ir žmoniškumui. Iš čia auklėjimas savistoviam galvojimui, auklėjimas pagarbai žmogaus teisėms, auklėjimas be prievartos ir smurto, individo ugdymas, o ne "tašymas" ar dresūra, ugdymas būti laisvu žmogui, vidūniškai tariant — būti "sau žmogui". Amerikos mokykla išvystė pedagoginius totalizmas, kuris yra kaip charakteringas europiniai mokyklai. Jei amerikiečiai auklėja demokratą, tai europiečiai auklėja arba automatą arba totalistą, nebent auklėtinis turi pakankamai jėgų pats prasimušti iki laisvojo žmogaus lygio.

Auklėjimo ryšys su specializacija

Šiandien, kada mokslas yra padaręs visose srityse nepaprastą pažangą, mokymas nebegali apimti visko ir todėl turi tenkintis perduoti jaunimui žinių dalį. Be to, kova už būvį verčia jaunuolį ir jo tėvus susirūpinti paruošimu profesijai. Paprastai ilgesniam bendram mokymui reikia ir daugiau metų ir finansinių išteklių, kai tuo tarpu tą bendrą išsilavinimą ir bendrą orientaciją galima papildyti vėliau kitokiais keliais ir būdais. Amerikos pedagogai kaip tik ir ieško tos lygsvaros tarp greitesnio paruošimo profesijai ir galimai didesnio bendro išsilavinimo.

Nėra jokios abejonės, kad Amerikos mokymas yra praktiškesnis, labiau atsižvelgia į jaunuolio polinkius, nėra perkrautas įvairiais teoretiniais ir abstrakčiais dalykais.

Taip pat dažnai perdedama tvirtinant, kad bendras šio krašto žmonių išsilavinimas yra daug žemesnis negu Europoje. Viena, šis išsilavinimas yra čia kitoks; antra, dažnai iš Europos atvykę inteligentai gyvenimo sąlygų verčiami eina dirbti į fabrikus; kaikurie jų piktinasi žemesniu intelektualiniu pajėgumu jų, su kuriais jie susitinka darbovietėje, užmiršdami, kad jie lygiai tai pat būtų rade Europoje. Jei ten būtų nuėję dirbti į fabrikus.

Vienos kurios nors srities specialistas negali šiandien apsieiti be platesni žinių iš kitų sričių. Jei jis yra specialistas vienoj sri-

Du senatoriai, Irving Ives (R) iš New York ir Paul Douglas (D) iš Illinois, kietai siekia, kad filibusterio privilegija — neriboto kalbėjimo ir tuo pačiu išskelto klausimo trugdymo priemonė, būtų panaikinta. Vienok, kai kiti sako, tai būtų laisvių varžymas ir ją reikia palikti...

tyj, suponuojama, kad jis turi nemažai žinių ir iš kitų, kaimyninių sričių. Be to, konkretus kurios nors srities specialistas gali būti labiau išauklėtas ir daug kultūringesnis, negu kitas asmuo, turįs taip vadinamą vispusią orientaciją, sintetinį žinojimą, platų bendrą išsilavinimą.

Indoktrinacija

Indoktrinacija yra spaudimas, daromas į žmogų, verčiant jį galvoti tik taip, o ne kitaip. Indoktrinacija yra savo rūšies asmens prievartavimas, praktiškas žmogaus laisvės, asmens autoriteto žmoguje paneigimas. Indoktrinacija paruošia automatus, tikslu turėti dvasiškai uniformuotą minią.

Indoktrinacija yra puikus įrankis įvairioms oficialioms ideologijoms su totalistinėmis ir monopolistinėmis tendencijomis. Ryškiausiai pavyzdį turime Sovietų Rusijoje. Žmogus turi taip galvoti, kaip nori valdžia ar visagalingi partija. Indoktrinacija visada panaudoja fizinę arba moralinę prievartą ir bauses.

Nuo indoktrinacijos reikia skirti mokslinį aiškinimą. Šis konstatuoja faktus, iškelia argumentus už ir prieš, sveria jų reikšmę ir teisingumą. Tat stengiamasi išlaikyti objektyvumą vengiant prievartos. Tai žadina auklėtinio norą stebėti, tirti, svarstyti. Šitokio mokymo bei auklėjimo tikslas yra sąmoningas žmogus, asmenybė ir pažanga.

P. M. tarp kitko rašo: "Tačiau tokiu mokyklos veržlumu ir pažanga neretai pasinaudoja ir tie, kuriems rūpi ne vien auklėjimo pažangumas, bet ir noras per mokyklą paskleisti savo ideologiją jaunumėnėje. Tokie sieki-

mai ypač būdingi įvairioms materialistinės pasaulėžiūros grupėms". (Mano pabraukta. K. E. P.).

Čia norisi paklausti gerb. P. M., ar mes katalikai elgiamės kitaip? Ar mes nesivadovaujame noru "per mokyklą paskleisti savo ideologiją jaunumėnėje"? Šitokie siekimai nėra būdingi vien tik materialistinės pasaulėžiūros grupėms. Jie yra būdingi ir nematerialistinės pasaulėžiūros grupėms. Tik jos reiškiasi stipriau tose grupėse, kuriose vyrauja monopolistinės ir totalistinės tendencijos, kurias paprastai matome ir smerkiame kituose, bet nematome ir palaikome savyje.

Kai Europoje mokykla panaudojama paskleisti savo daugiau ar mažiau totalistinę ideologiją jaunumėnėje, šitame krašte mokykla panaudojama kaip tik priešingai laikysenai išugdyti — demokratijai. Amerikos mokykla vengia prievartą skiepyti kurią ideologiją, palikdama ideologinį auklėjimą šeimai ir kitoms institucijoms bei pačiam jaunuoliui. (B. d.)

AR ŽINAI?

Ar žinai kodėl prancūzų kalboje aštuoniasdešimts vadinasi "quatrevingts", t. y. keturis kartus po dvidešimt?

Labai senais laikais, kada žmonės dar neturėjo pakankamai žodžių išreikšti skaičius, jie skaitydavo ant pirštų, kaip ir dabar daro vaikai ir beraščiai.

Pirma panaudodavo rankų pirštus, o kai jų pritrūkdavo, tai ir kojų, juoba, kad tais laikais tai nebuvo sunku padaryti, nes kojų pirštai nebuvo paslėpti batukuose.

Tai nuo tų senų laikų ir užsiliko prancūzų kalboje pavadinimas "quatre-vingts", būtent, keturis kartus rankų bei kojų pirštai.

Ar žinai kodėl etijopiečiai ne pakenčia ir pyksta, kai jie yra vadinami abisiniečiais?

Abisiniečių vardas paeina nuo arabiško žodžio "Habesch", kas reiškia mišinį, todėl habeschais buvo vadinami maišyto kraujo žmonės arba bastardai.

Kas kita Etijopija, kurį žodį Etijopijos krašto gyventojai — krikščionys paėmė iš biblijos, parašytos graikų kalba. Toje biblijoje keletą kartų yra minima Etijopija (Aithiopia), kas reiškia apdegusio veido žmones. Todėl etijopiečiai laiko šiandien įžeidimu, kai juos vadina abisiniečiais.

Ar žinai, kad Europoje yra toks kraštas, kurio kalėjimai ypač moterims, ne į kalėjimus bet į viešbučius daugiau panašūs?

Ten celės, tačiau vargu kad tas žodis tinka tų kalėjimų kambariams, yra su parketais, kilimais, su užuolaidomis ant langų, ant sienų pakabinti paveikslai, ant stalų stovi gėlės ir kalinių giminių fotografijos. Lovos paklotos baltais baltiniais, ir ne kartą ant jų matyti išsiuvinėtas rankų darbo pagalvėlius.

Kai kalinė neatsineša su saviu radijo aparato, ji gali už mažą mokestį išnuomoti kalėjime.

Jos valgo bendroje valgykloje, kur prižiūrėtojos, pasipuošusios baltais žiurstukais, kaip restorano padavėjos, jas aptarnauja.

Kalėjime rengiami teatraliniai vaidinimai, rodomas filmas. Kalėjimo bibliotekoje galima gauti paskaityti visokių knygų devyniomis kalbomis.

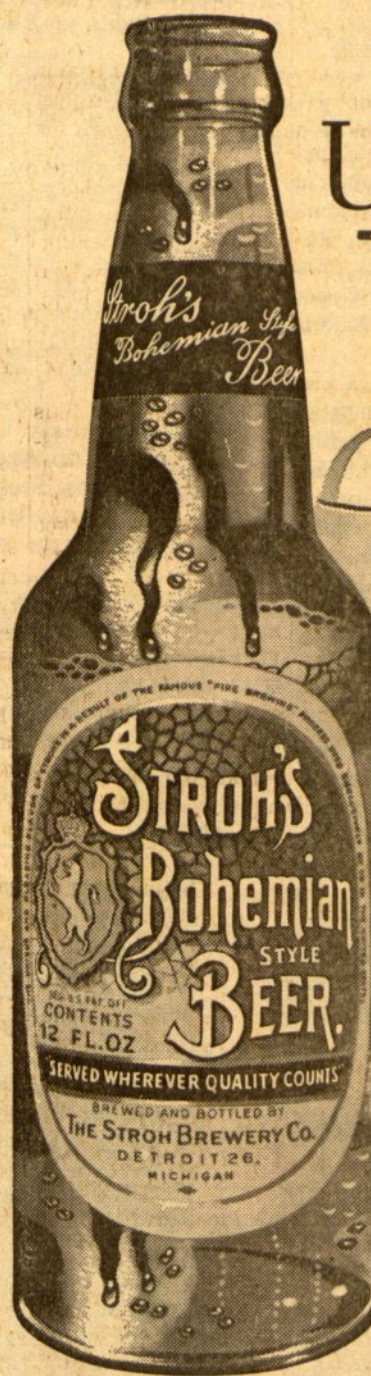
Kalinėms leista prenumeruoti laikraščius ir žurnalus. Jos gali po 6 atkaletų mėnesių surasti už kalėjimo ribų tarnybą, į kurią jos eina tokiais pat drabužiais apsirengusios, kaip ir kitos tarnautojos, o į kalėjimą jos grįžta po darbo praleisti vakarą ir naktį, kad iš ryto vėl eitų į tarnybą. Žinoma, kalėjimas turi ir savo bažnytelę.

Taip, kaip čia atpasakota, yra Švedijos kalėjimai moterims. Iš viso Švedijoje, kur yra 8 milijonai gyventojų, vidutiniškai apie 70 moterų yra laikomos kalėjimuose, bet ne vienos iš jų nėra už didesnį nusikaltimą.

Švedijoje į kalėjimą žiūrima labiausiai kaip į auklėjimo įstaigą, nes manoma, kad nusikalstama dėl dvasinių pakrikimų, o tokių kalinių neišgydysi grotais.

N. B-nė

KAS
UZSISAKĖ
DIRVA —
TAS NESIGAILEJO!

Ugnim virtas

KAD DUOTŲ JUMS
ATSIGAIVINIMĄ

AMERICA'S ONLY FIRE-BREWED BEER

Stroh's alus yra šviesesnis, skanesnis, daugiau gaivinantis, nes jis Amerikoje vienintėlis, ugnim verdamas alus... kaitinant iki 2000 laipsnių. Ir surasite jį gerą atsi-gaivinimą pirmam stiklė... ir kiekvienam stiklė kiekvieną kartą.

JUMS PATIKS

Stroh's

YRA ŠVIESESNIS!

Joks Amerikos alus neturi Stroh's sko nio, joks nėra gaminamas kaip Stroh's

Sacharino byla

JONAS BUDRYS

Šie atsiminimai parašyti daug anksčiau ir jie nebūvo skirti spaudai, o tik archyvams. Valstybės kūrimosi laikotaryje nevisuomet tenka ieškoti pagrindo įvairioms veiksmams tik įstatymuose ir konstitucijoje. Grupių ar net pasikirų ryšingų žmonių iniciatyva atsiradavo Raseinių ar kitokių "respublikų", ar, kad ir nepasivadinsiu taip garsiai, atskirų partizanų vadų, laikinųjų ištisas apylinkės savo įtakoję, kol susidarė centrinė valdžia. Tikslas buvo atstatyti savo valstybę. Ir net kai ta valstybė jau buvo įsteigta, bet išdardėta buvo tuščias, atsirado žmoniu, kurie manė, jog vardan gero tikslo jie gali savo iniciatyva bent savo žinyboje padėti pataisyti, nors ir su įstatymais nesuderintomis priemonėmis...

Savo atsiminimus nutariau duoti spaudai po to, kai pulk. V. Žukas paskelbė savo versiją. Ar plk. Žuko ir šie atsiminimai prieštarauja vieni kitiems? Ne visai. Neturiu pagrindo netikėti, kad plk. Žuko pasikalbėjimas su kap. Sviliu ir po to su Krašto Apsaugos ministru prof. Šimkum buvo toks, kaip "N. L." perduota. Bet man kap. Svilas tada nei žodžio apie tai neužsiminė. Nieko man apie tai nesakė ir žv. sk. v-kas M. Lipčius.

Sacharino vagonų buvo ne trys, o du. Jie buvo sulaikyti mano pareidymu

Jonavoje, bet iš ten išspruko. Paskui vienas vagonas buvo sulaikytas ne Joniškėje, o Obelių stotyje. Kitą, jau pasprukusį, sulaikė rusai ties Maskva ir ten, pagal seną rusų mutinės įstatymą, veikusį ir pas mus, konfiskavo ne tik pačią siuntą, bet ir mūsų vagoną, kuris buvo vienintelis toje byloje mūsų valstybės materialinis nuostolis. To skandalo užsienyje buvo galima išvengti, jei tada vyr. leit. K-s būtų įvykdes mano įsakymą ir neišsigandęs dir. V-no Jonavoje.

* * *

1921 m. gruodžio mėn. pirmosiomis dienomis pas mane užėjo kapitonas Kazys Svilas, mūsų karo attachė Maskvoje. Aš jo asmeniškai dar nebuvau pažinęs, nes jis ilgesnį laiką išbuvo Maskvoje ir tik dabar buvo atvykęs atostogų. Daug papasakojo apie darbo ir gyvenimo sąlygas Maskvoje ir bendrai Sovietuose. Paskui kalba kažkaip staiga nutrūko. Javčiau, kad kapitonas turi kažką svarbesnio pasakyti, nei tuos dalykėlius, nuo kurių pradėjo Kapitono veido išraišką buvo reginamas svyravimas: sakyti, nesakyt... Nušlypsčiojau ir padėsinau: — Kam nutylėt, sakykite. Kap. Svilas nusijuokė ir pradėjo

pasakoti:

— Tam ir atėjau. Bet reikalas rimtas, įmaišyti aukšti asmenys. Ar neišsigąsite išvesti iki galo? Nors mane jau išpėjo, kad jumis pasitikečiau, bet sunku pradėti.

— Kapitone, nėra nei tokių bylių, nei asmenų, kurių aš išsigąščiau, nors mane ir iš pareigų atleistų. Bet ir tuomet aš surasiu būdą kaip kitais keliais prieiti; nesu ateivis šiame krašte ir ne dėl duonos dirbu.

— Gerai, — ryžosi kapitonas. Aš noriu Lietuvą matyti gražią ir švarią visais atžvilgiais.

— Tam pačiam tikslui ir aš atsisėdau į šią kėdę; tarnauju ir dirbu pagal savo sąžinę, arba išvyksiu į užsienį.

Kapitonas ištiesė ranką, kurią aš paspaudžiau. Tada jis pradėjo dėstyti, kad jau seniai sužinojo, jog iš Lietuvos eina šmugelis ištisais vagonais. Vagonai eina užantspauduoti, kaip diplomatinės siuntos. Svarbiausias objektas — sacharinas, bet yra ir narkotikų. Siuntos nepristatomos į Pasiuntinybę, bet kai kokie tipai tas prekes perima, skubiai iškrauna, o dokumentai sunaikinami. Jo žodžiais yra keli aukšti pareigūnai URM ir kažkas Pasiuntinybėje, kurie tuo užsiima. Be aukštų asmenų neįmanoma gauti toms siuntoms diplomatinį antspaudą ir dokumentų.

— Ar sovietų įstaigos iki šiol to nepastebėjo, jeigu, sakote, ištisi vagonai eina? — klausiu.

— Tas ir yra, kad žino, bet netrukdo. Esu tikras, kad tie asmenys, kurie perima vagonus yra arba patys čezvyčiai (vėliau NKVD) tarnautojai, arba dirba su jos žinia ir kontrole.

— Suprantu, Čiups ir sukels skandalą, kai tas jiems bus naudinga ir reikalinga. Tuo tarpu per juodos rinkos operacijas čiumpa spekuliantus ir priverčia juos šnipinėti — verbuoja sau agentus. Bet jie tokiu būdu jau galėjo užverbuoti ir mūsų pareigūnus įvėltus į tą operaciją?

— Visai teisingai, — patvirtino kapitonas ir dėstė man savo įtarimus toliau. Dar paklausinėju kapitono, kuris, pagaliau, išsivadavęs nuo jį slegiančios paslapties, atgijo.

— Na, tai kaip — paklausė jis. — Pradėsiu vinyti nuo šio galo man duotą siūlę. Tikėkimės, kapitone, kad prieisim iki galo.

— Aš daugiau negaliu jums padėti, aš šiandien išvažioju.

— Jei turėsite žinių šioje byloje, ar kitokių, rašykite man diplomatinio pašto — paprasčiau.

— Ne, nepasitikiu. Sovietai viską su-

geba sužinoti. Ir čia ateidamas nesu tikras, ar kas iš jų manęs nesekė.

— Aš patikrinsiu, jei būtumėt sekamas čia, Kaune. Ir mums įdomu išaiškinti tokius tipus.

Paklausiau kapitoną, kur ir kokių keliu jis iš manęs eis ir telefonu pavedžiau išorinio sekimo vedėjui išsiųsti žmones, kad patikrintų.

Vakare, viską apsvaistęs, nuėjau pas žvalgybos skyriaus viršininką M. Lipčių ir butą. Su juo iš pat pirmųjų dienų susidarė pastovūs, nuoširdūs santykiai ir aš galėjau išdėstyti jam viską atvirai. Krikščionių demokratų bloko viršūnės skaitė jį visiškai savo žmogui, bet turėjau daug progų įsitikinti, kad tarnyba nuo to nei kiek nenukentėjo.

— Kaip manai, Jonai, ar pats ministras įmaišytas į tą operaciją — paklausė.

— Atrodo, be jo žinios, kad ir kaip aukštai stovintieji, neišdrįstų tokių dalykų pradėti. Ar tas neduoda mums atsakymo į kai kurias jo ypatingas išlaidas? Jau sakiau tau apie G-ę.

Lipčius nusikvatojo. — Turėsi atlaikyti audrą, turi kils, bet, nei kiek neabejoju, atlaikysi — užbaigė.

Prieš ką nors pradėdamas, pasitariau su juridinio skyriaus viršininku, kap. L. Pr. ir

Kelionė šv. Povilo keliautais keliais

EDV. KARNENAS

Protestantiškame pasaulyje įvairiomis kalbomis leidžiama Bibliją visuomet yra aktuali knyga. Gaila, kad katalikiškame pasaulyje Bibliją "nėra" populiar. Kiek prisimenu iš jaunystės, Lietuvoje Biblijos skaitymas katalikams buvo "draudžiamas"; esą paprastiesiems tikintiesiems Bibliją esanti neįkandama, galinti tūliams protą sumaišyti.

Ne vien Kalėdų proga, bet ir dėl Biblijos kraštų politinio aktualumo vienas žymiausių Amerikos mėnesinių žurnalų "The National Geographic Magazine" gruodžio mėnesio laidoje ir savaitinis žurnalas "Look" kalėdiniame numeryje stengiasi plačiau ir giliau pažinti Biblijos kraštus, giliomis studijomis, paveikslais ir žemėlapiais apžvelgdami apaštalo šv. Povilo gyvenimą ir kelionę prieš 1900 metų.

Pirmame žurnale studija apie Biblijos kraštus ir šv. Povilo kelionę Romos imperijoje išsami patiekia specialiai žurnalo pasiūstas bendradarbis David S. Boyer. Jis bandė pakeliauti šv. Povilo pėdomis apie 12.000 mylių keliu, kurį savo laiką atliko anas garsus Kristaus mokslo skelbėjas. Antrame žurnale specialiai apie šv. Povilą rašo garsus Naujojo Testamento ir Biblijos žinovas, virš 50 religinių knygų autorius, Dr. Edgar J. Goodspeed.

Apaštalas Povilas vadinamas didžiausiuoju krikščionybės pirklė, didžiausiu keliautoju. Povilas, gimęs 10 ar 15 metų vėliau Kristaus gimimo, graikų mieste Tarsus, Mažosios Azijos, žydų fariziejų šeimoje vardu Saulius. Tik Romos imperijos pilietybė davė jam Povilo vardą.

Jis buvęs griežtai auklėtas ir mokslingas būti rabinu. Tuo tikslu jis buvęs pasiūstas į Jeruzalę. Kaip rabinų seminarijos studentas jis kovojęs prieš kylančią Nazarėnų sektą, prieš Kristaus pasekėjus. Jis vadovavęs užmūti akmenimis Steponą, pirmąjį krikščionių kankinį. Jam Kristaus pasekėjų sekta tada atrodo džiūsi tik kaip viena iš judaizmo sektų, sekta, kuri neigusi Mozės autoritetą. Dėl to Jeruzalės vyriausias rabinas pasiuntė Povilą su raštiškais įgaliojimais į Damaską, Syrijon, surasti ir grąžinti atgal kiekvieną tokį paklydėlį. Tai galėję trukti savaitę laiko.

Kelionėje Povilas suabejojęs savo žygio teisingumu. Vis daugiau galvojęs apie Kristų. Kas jis toks? Ir vis aiškiau jam vadenosi Jėzaus paveikslas. Arti Damsko, pagaliau jis išgirdęs išgastingą balsą: "Sauliau! Sauliau! Kodėl tu persekioji mane?" Jis net nuo arklio nukritęs...

Dar ir šiandien toji Povilo atsivertimo vieta Damsko mieste pažymėta "street called Straight".

Savo 12.000 mylių kelionėje Romos imperijoje Povilas keliaavo įvairiomis anų laikų susisiekimo priemonėmis. Štai jis sėdįs Erodo rūmų kalėjime, apmėtomas akmenimis Lystroje (šiandien Turkija); Ephesus mieste (vak. Turkijoje) rašęs laišką korintiečiams; Philippi kalėjime (Makedonijoje) žemės drebėjimo metu; laivo avarijoje prie Maltos salos (Viduržemių jūros) su savo asmenis romėnų sargyba. Pagaliau pralošęs savo bylą Romoje. Jis Nerono buvęs nuteistas kaip agitatorius miriop.

The National Geographic Magazine bendradarbis David S. Boyer pasakoja, kaip jam sekėsi kelionė šv. Povilo pėdomis.

Prieš 1900 metų Povilui nereiškė nei paso nei vizos. Dabar Boyer'ui teko nugalėti daug kliūčių, ypač pereinant daugelio valstybių sienas. Esą, negalima buvo tiksliai pakelti apaštalo keliu, išskyrus po paliaubų vėliava, niekas neinas per Jorda-

na, jis turėjęs peržengti devynių valstybių sienas nuo Jeruzalės iki Romos. Kartą jo foto kamera buvusi laikinai konfiskuota, ir jis turėjęs kalbėti visą popietį tikintį įtarinę generolą, kad jo misija esanti tikrai taiki, tiksliai ir fotografuoti apaštalo kelionę.

Keliaudamas apaštalo Povilo pėdomis, Boyer nesitenkina vien tik Povilą liečiančiomis vietomis ir temomis. Jis kiek pavaizduoja ir tuos kraštus, kaip Izraelį, Graikiją, Kipro salą ir kitus, kaip jie atrodo šiandien.

Ką daryti kai areštuos?

Dauguma žmonių niekad nežino apie tokias dalykus. Ir todėl areštuotas neturi nė mažiausio supratimo apie savo teises.

Žmones turėtų žinoti šiuos dalykus: yra trys rūšys nusikaltimų, pagal kurias žmonės yra areštuojami — piktdarystės (felonies), nedori pasielgimai (misdemeanors) ir prasikaltimai (offenses).

Piktdarystės yra pačios rimčiausios. Joms priskiriami nusikaltimai, kaip užmušimai, žmogžudystės, pagrobimai, padėgimai ir didžiosios vagystės.

Nedori pasielgimai liečia ma-

žesnius nusikaltimus, pav. nedėles vagystes.

Prasikaltimai yra mažiausiai svarbūs įstatymų sulaužymai. Čia įeina susisiekimo nusikaltimai, rūkymas požeminuose traukiniuose, neuždarymas šūkšlių dėžių ir visokios kitokios mažesnės nuodėmės.

Jeigu policininkas pats nemato asmens darančio prasižengimą ar nusikaltimą, jis neturi teisės areštuoti jį prieš jį.

Tu būs tuoj nuvestas magistratui. Tada prieš tai turi gerai prisiminti šiuos 4 patarimus.

(1) Tavo pinigai ir kiti vertingi daiktai gali būti policijos paimti. Šiuo atveju turi iš policijos gauti daiktų sąrašą ir pakvitavimą. Apšviūrėk, kad jie tą padarytų.

timu ir įsako policininkui atvežti nusikaltėlių į teismą.

Jeigu policininkas pagauna nusikaltėlių nusikaltimo vietoje arba mėginant nusikalsti — jis nebūtina turi turėti įsakymą areštuoti. Ir policininkui nereikia turėti įsakymo areštuoti, jeigu jis įtaria, kad prasikaltai.

Jis gali panaudoti jėgą areštuojant. Pav., jeigu nusikaltėlis atsisako atidaryti duris policininkui, jis gali įsilausti per duris ar langą.

Sykį jis pagavo nusikaltėlių, jis daugiau nebegali vartoti jėgos, išskyrus tuo atveju, jeigu prasikaltėlis mėgina gintis.

Jeigu nusikaltėlis galvoja, kad jis neprasikaltė, jam reikia tik palaukti. Jeigu teismas suras, kad nusikaltėlis yra areštuotas neteisėtai, jis turi teisę patraukti policininką į teismą už neteisėtą areštavimą.

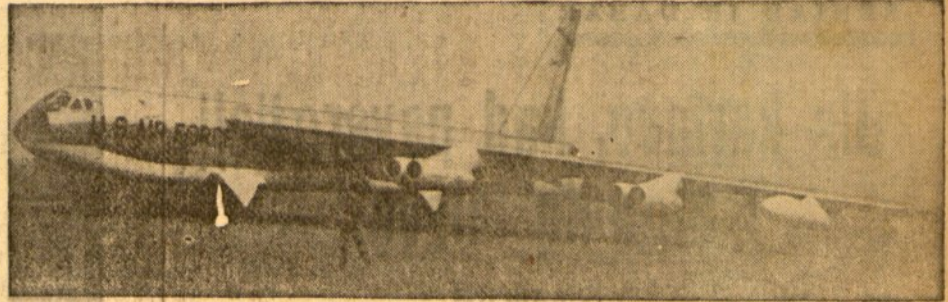
Ką daryti policijos būstinėje

Jeigu esi areštuotas tai policininkas paims tavę į policijos būstinę. Ten tau bus pasakyta už ką esi kaltinamas, nufotografuos ir paimti pirštų nuospaudai.

Tu būs tuoj nuvestas magistratui. Tada prieš tai turi gerai prisiminti šiuos 4 patarimus.

(1) Tavo pinigai ir kiti vertingi daiktai gali būti policijos paimti. Šiuo atveju turi iš policijos gauti daiktų sąrašą ir pakvitavimą. Apšviūrėk, kad jie tą padarytų.

JAV karo aviacija, gerindama sunkiuosius bombnešius, šioje šakoje esanti toli pralenkusi kitus kraštus.

BENDRUOMENĖS ŽINIOS

Mokyklos prašomos atsiųsti adresus

(2) Tau nereikia atsakyti į jokių klausimų ar pasirašyti bet kokių popierių, kad ir verstu tai padaryti. Faktiniai, geriausia padarysi, jeigu nieko nesakysi, kol neturėsi advokato.

Jeigu kas nors vers tave pasirašyti arba atsakinėti į klausimus, pranešk apie tai savo advokatui arba Gen. Prokurorui.

(3) Tu turi teisę duoti žinią asmeniui, kuriam norėtum. Tai gi, kai tik policija praneša į tavę nukreiptus kaltinimus, tuojau pranešk savo šeimai ar advokatui.

Tu turi teisę prašyti užstato, t. y. piniginių užtikrinimų, kad tu pasirodysi teisme. Jeigu užstatą gali gauti, būsi paliuosutas iki teismo dienos.

Už mažesnius nusikaltimus (pav. trafiko prasižengimą ir kt.) policija gali nustatyti užstatą. Svarbesniuose atvejuose teisėjas nustato užstatą didį ir tu turi teisę pasirodyti prieš jį tučtuojau, sužinoti koks yra užstato didis.

Didelių nusikaltimų atveju (kaip žmogžudystė ar pagrobimas), dažniausia neleidžiama duoti užstatą.

SKAUTAI

PERTVARKYMAI "MŪSŲ VYTYJE"

(sks) "Mūsų Vytį" redagavęs Br. Kviklys iš pareigų pasitraukė. Įvykų ir kitų pasikeitimų. Taigi nuo 1957 m. sausio 1 d. "MV" redakciją sudaro: red. fil. Eugenijus Vilkas, 12601 So. Stewart Ave., Chicago, Illinois. Redaktorius padėjėjas: t. n. Gedgaudaitė, 2130 West Cermak Rd., Chicago, Ill. ir fil. Vytautas Černius, 6732 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. Skyrius redaguoja: vadovų laiminimo — v. s. Lidija Čepienė, Box 62, Boston 26, Mass. ir v. s. Bronius Klorė, 1407 South 48th Ct., Cicero, Ill.; akademinių — t. n. D. Valčiūnienė, 602 East White, Champaign, Ill. ir fil. A. V. Dundzila, 747 N. Lafayette Park Place, Los Angeles 26, Cal.; "Skautai Svetur" sk. — senj. Rimas Vėžys, 6626 South Green Street, Chicago, Ill. Techniškas redaktorius fil. A. A. Avižienis ir jo pavaduotojas fil. Gintautas Vėžys, ASS įgaliotiniu "MV" redakcijoje yra senj. Vytautas Mikūnas.

"MV" administratorius vyr. sklt. Vytautas Namikas, 6041 South Fairfield Ave., Chicago, Illinois.

SKTN. STASIŠKIAI IŠVYKO IŠ AUSTRALIJOS

(sks) Šiomis dienomis gautas sktn. Vytenio Stasiškio sveikinimo atvirukas iš Suva uosto, Fijų salose. Stasiškių šeima yra pakely iš Australijos į Chicago, kur žada atvykti sausio 3 d. į 6346 SS. Washtenaw Ave., Chicago 29, Ill. Vytenis visiems siunčia sveikinimus Kalėdoms ir Naujiesiems Metams.

Lietuvių Bendruomenės metraštis

JAV LB steigimo aktas, Lai-kinojo Organizacinio Komiteto priimtas, oficialiai buvo paskelbtas ir išskilingai pasirašytas Bendruomenės šventėje 1951 m. lapkričio 18 d. New Yorke. Penkerių metų sukaktį paminėti Centro Valdyba nutarė specialiai išleisti metraštį.

Jo turinį sudarys straipsniai lietuvių kultūros ir kt. klausimais, JAV LB veiklos apžvalga, JAV lietuvių gyvenimo apžvalga apskritai. Metraštis bus iliustruotas. Jį norima leisti pigia kaina ir kaip galima plačiau paskleisti. Leidėju bus JAV LB Tarybos narys J. Kapočius, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, redaguoti sutiko žurnalistas J. Cicėnas, knygos "Vilnius tarp audrų" autorius, leidinio "Omahos lietuviai" redaktorius.

Lietuvių Bendruomenės biuletenis

Sausio 1 d. išleistas JAV LB Centro Valdybos biuletenis Nr. 5. Turinys: 1956 metus palydinti, bendraštis Nr. 16 apygardų ir apylinkių apyskaitinių pranešimų reikalų, PLB seimo organizavimo reikalai, Vokietijos LB Krašto Valdyba apie Vasario 16 gimnaziją, kronika ir kt.

Rusija atpirkimo o iu parinko M. Z. Suurovą, kaip penkmečio plano neįvykdytoją. Jo vieton paskyrė M. Pervukiną. Ir šiam ateis tokia eilė, nes ne asmenys kalti, bet visa komunistinės vergijos sistema.

Dabar pats laikas užsisakyti DIRVĄ!

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigia kaina atsispausdinti profesines korteles, įvairius blankus, vakarams biletus, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priima ir pašto

DIRVA — 1272 East 71 St. Cleveland 3, Ohio. Telef. HE 1-6344

"Medžio Drožiniai Gimtajam Kraštui Atsiminti"

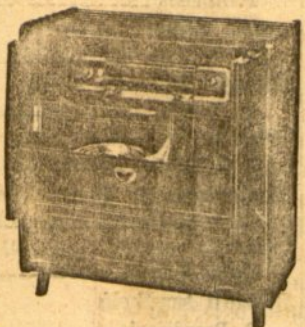
Igno Končiaus albumas

kalba į savo tautiečius ne žodžiais, bet drožiniais.

Gaunama pas knygų platintojus ir pas leidėją: L. J. Končius, 76 Westglow St., Boston 22, Mass. 223 puslapiai. Daugiau 100 nuotraukų. Kieti viršai. Kaina \$5.00

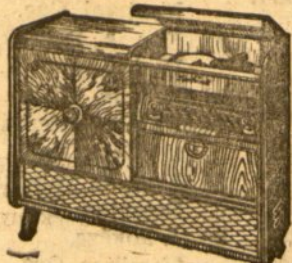
NAUJAUSI 1956 M. MODELIAI

Vokiškų radijo aparatų su visais patobulinimais. Lengvai ima Europą. Turi visas bangas. Yra ir su patefonais.

Atstovas S. GRABLIAUSKAS
5 Thomas Park, S. Boston, Mass.
Tel.: AN 8-5467

Clevelande atstovas
A. JOHANSONAS —
609 E. 120 St., PO 1-1398
Reikalingi atstovai visuose didesniuose miestuose. Rašyti S. Grabliauskui.

NAUJI MODELIAI IMPERIAL

radijo aparatų. Drange patefonas ir baras. Visos bangos. Nepaprastai gražūs.

Pirk šiuos aparatus — niekad nesigailėsi!

Mes duodam ir keičiam Eagle Stamps

the MAY CO'S BASEMENT store

Turkiški Cone rankšluosčiai.

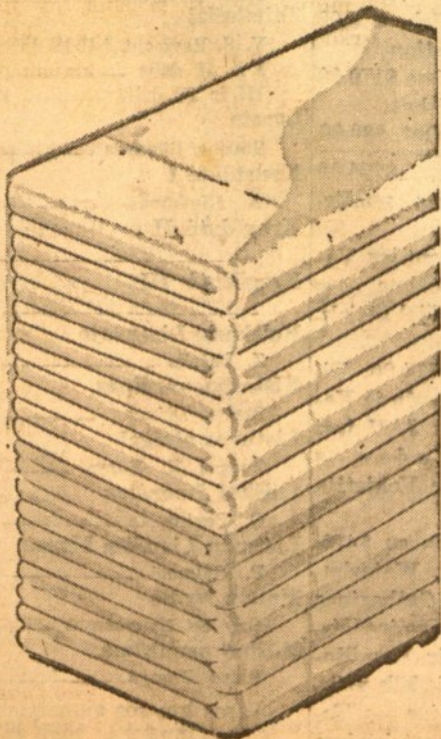
Reg. 69 c. vertės

22x44 inč. dydžio

2 už \$1

Reg. 49 c. 15x24" Rankų dydžio 3 už \$1
Reg. 29 c. 12x12" Plovimui 5 už \$1

Populiarius, dryžuoti, sugeriantys turkiški rankšluosčiai, auksinėse, mėlynose, žaliose ir rožinėse spalvose. Labai minkšti!

Žemiausiose kainose negu bet kada!

Cannon Paklodės

Reguliariai 2.49
72x108" ar
Dvigubi

1.98

42x36 inč. Padušų apv. 54c 81x108" ar pilni 2.29
45x36 inč. Padušų apv. 59c 90x108" dydžio 2.59

Garsios gamybos, sniego baltumo paklodės ir padušų apvilkimai. Minkštas pabaigimas duos jums metus nešiojimo.

The May Co's Basement Linen and Domestic Department

SENIAU IR DABAR

Jis kariavo, kad pavergtieji atgautų laisvę

K. S. KARIPIUS

Gruodžio 28 d. suėjo 100 metų nuo prezidento Wilsono gimimo. Jis mirė 1924 m. vasario 3 d. Ir dabar nuo prezidento Wilsono prezidentavimo (1913-1921) jau praėjo 35 metai.

Didį entuziazmą jis sukėlė pirmojo pasaulinio karo metu, kada 1917 metais Amerikai įstojus į karą, paskelbė mažų, pavergtų tautų laisvės apsisprendimą. Jau ir taip subruzdusios didžiųjų imperijų pavergtos tautos ieškoti kelių savo nepriklausomybės atstatyti, Amerikos prezidento pakastintos ir padrausintos, smarkiau šoko darban. Ir nebuvo apvilto. Amerikos kariuomenė kariavo tol, kol didžiosios imperijos buvo sutriuškintos ir viena po kitos pavergtos tautos pradėjo atkurti savo laisvas, nepriklausomas valstybes. Jų tarpe ir Lietuva.

Woodrow Wilson, baigęs aukštąsias moksles, eilę metų profesoravo, vėliausia Princeton universitet. N. J. Jo palinkimas į politiką 1911-13 metų laikotarpyje jį atvedė į New Jersey gubernatoriaus.

Išpopuliarėjęs kaip gubernatorius, gavęs partijos pasitikėjimą, 1912 metų rudenį jis buvo nominuotas demokratų partijos kandidatą į išrinktas, 1913 m. kovo 4 d. perėmė prezidento pareigas.

NEPATAIKAVO NEI VIENAM IMPERATORIUI

Nors Amerikai į karą įstojant 1917 m. balandžio 6 d., tuo po perėmimo prezidento pareigų antriam terminui, Wilsonas žinojo, kad Anglija ir Rusija yra Amerikos sąjungininkės, tačiau jis mažų, pavergtų tautų laisvės apsisprendimo principą paskelbė nedarydamas išimties. Ir kaip žinome, laisvę tada atgavo ir Rusijos, ir Vokietijos, ir Austro-Vengrijos pavergtos tautos.

Wilsono patiekta Tautų Sąjungos projektas Amerikoje pritarimo nerado. Tas stipriai pakirto jo dvasią, tačiau ne nuo Tautų Sąjungos priklausė būvusiu pavergtų tautų egzistencija. Ir Lietuva ir visa eilė kitų mažų ir didesnių valstybių galėjo sėkmingai tvarkytis.

Tas tesėsi trijų atskirų respublikonų prezidentavimo laikotarpiu nuo 1920 iki 1932 metų. Jie, matydami komunistinės Rusijos pasalingumą prieš laisvą pasaulį, atsisakė Sovietų Sąjungą pripažinti.

Tik vėl atėjus demokratų valdymo laikotarpiui, kai Rooseveltas, tapęs prezidentu 1933 metais, sutiko Sovietų Sąjungą pripažinti ir užmezgė diplomatinius ryšius su Kremliumi Amerikoje susitarimo komunistine veikla. Komunistams veržiantis pasaulio pradėjo palauti nauja pavolu.

Nors demokratų ir pradėjo kelti Wilsono varda kaip navyzdį garbingiems darbams žmonijai, bet tie tuos principus pradėjo mįšlinti. Rooseveltas, iš dalies ir Trumanas, vos neparuošė komunistams dirvos Amerikoje išdraskyti. Jiedu Teherano, Jaltos ir Potsdamo slaptomis sutartimis Rusijai davė viską, ko tik Stalinas geidė. Antram pasauliniam kare Rusiją dar labiau sustiprino.

EISENHOWERIS VYKDO JŲ PAŽADUS

Keistas reiškinys, kad po jų atėjus prezidentauti respublikonui, Eisenhoweris tų savo dviejų pirmtakų politiką ir slaptus pažadus taip pat pildė. Su Rusija vis siekė tik draugiškumą ir „taikos“, akivaizdoje Sovietų tesia-

mo grobimo dar likusio lasvo pasaulio. Eisenhowerio skelbimas, kad jokių būdu nesims ginklo prieš Rusiją, jeigu ji tik Amerikos nelys, Rusijai užtikrino laisvas rankas. Nenustoja vilties ir dabar, kad tęsdamas tokią politiką, susirašinėjimą su Bulganinu ir Žukovu, laimės taika, tuo tarpu gi komunistai grobia arabų pasaulį ir antrą kartą Vengrijoje nužudė laisvę.

SENATORIUS KNOWLAND RUSČIAI PRABILO

Senatorius Knowland, respublikonų senato vadas, ryšys tarp Eisenhowerio ir senato, neiškentė rusčiai neprabilęs prieš tokią dabartinę Amerikos politiką. Jis, kalbėdamas lapkričio 26 d. Amerikos miestų valdytojų suvažiavime St. Louis mieste, nešėmė liaupsinti Amerikos, kaip visokio gerbūvio pilnos šalies, bet norėdamas platesniems Amerikos sluoksniams atverti akis, kur eina pasaulis, priminė pašlijusia padėti ir Vidurio Rytuose, ir Vengrijos tautos tragediją, ir įvardino per ketvirtadali laisvai oraziai gyvavusias laisvas, nekomunistines valstybes, nuo Lietuvos iki Kinijos, kurias komunistai pavergė. Jis Amerika išpėjo nesudėti pasitikėjimo į J. Taut apsaugą.

Senatorius Knowland siūlė J. T. organizacijai išmesti iš savo tarpo Rusiją ir Vengriją, kol nebus ištraukta iš Vengrijos sovietų kariuomenė. Visas laisvas valstybes ragino imtis ekonominių sankcijų, boikotuoti Rusiją ir tuos satelitus, kurie padės Rusijai naikinti Vengriją. Toliau ragino laisvas valstybes nutraukti Sovietų ir Vengrijos komunistinės valstybės pripažinimą, kol JT ultimatas bus ignoruojamas. Raginti žmonija — biznio sąjungas ir darbininkų unijas visame pasaulyje — atsisakyti krauti ir iškrauti sovietų eksporta ir importa iš laivų, kol Rusija nesisikaitys su JT patvarkymu pasitraukti iš Vengrijos.

Kadangi Amerika yra JT ramstis, Knowland tuo būdu ragino Ameriką imtis tokio žygio.

Bet ar Eisenhowerio administracija tai darys? Prezidentas ir Dulles vėl kartoja judvieju programą — leisti sovietų pavertoms tautoms atsistatyti nepriklausomomis kažkokių pasauliui „evoliucijos procesus“. Ir tas aiškiai pasako toms tautoms, kad Amerika jokios pagalbos neduos, ir tegul jos nę nemėgina revoliucijos keliu sau laisvės siekti. Smerkimas Rusijos ir Vengrijos komunistinės vyriausybės tuščiais žodžiais, be žygių, yra bereikšmis.

Kada pasireiškė Vokietijos ir Lenkijos sukilimai, kada načiole Rusioje eina bruzdėjimas, tinka vieno žurnalo jau pernai pareikšta nuomonė: „Ka Amerika darys — ar pastūmės dabartinę Kremliaus klika griūti, ar eis ja palaikydama?“ Atsakydamas to paties žurnalo buvo vna-tingas: „Tikriausias galimybės yra, kad Amerika stengsis palaikyti.“

Ar bereikčia geresnio naskatinimo Kremlui visu žiaurumu smogti laisvės siekiančiai Vengrijai, smogti visiems kitiems ir atstovinti savo pozicijas kitose pavergtose šalyse. K. S. Karpis

DIRVA

LAUKIA

JOSŲ TALKOS!

Clevelando lietuvių veikėjų Misickų šeima. Iš kairės: duklė Rūta, Justinas Misickas, Marija Misickienė ir duklė Aldona.

40 METŲ CLEVELANDE

Prieš kelias savaites Justinas Misickas į Dirvą užsuko kiek neįprastu laiku, todėl ir pasiteiravau:

— Atostogaujate?
— Ne, atsakė. Dabar jau galiu bet kurio laiku pas jus atvažiuoti.

— Kaip tai? — vėl paklausiau.
— Išėjau į pensiją. Mano metai jau tokie, kad galiu pradėti naudotis poilsiu. Vien White Motor Co. išdirbau 40 metų...

Susimasčiau. Kai Justinas Misickas pradėjo dirbti šioj imonėj, aš dar neturėjau teisės nę žasis ganyti. O dabar, kai susitinkam kokiam lietuviškam parengime, jaučiamės beveik lygūs, nors jo pečius ir turėtų spausti kiek didesnė metų ir patirties našta.

Bet ne apie tai norėtusi čia keliais žodžiais pakalbėti apie

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius karinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Justiną Misicką, jo mielą gyvenimo palydovę Mariją Misickienę ir jo šeimą. Norisi juos prisiminti, kaip tuos lietuviško gyvenimo stulpus, be kurių šio krašto lietuviybė jau senokai būtų mirusi.

Kai šių eilučių rašytojas atsi-rado Clevelande, o tai buvo prieš septynerius metus, tuometiniams lietuvių parengimams lietuvių salė buvo labai permaža. Turintieji lakesnę ir nelabai realią fantaziją, ne nuo to galo pradėjo naują salę statyti.

Senesnieji pajuokdami dažnai atsakydavo, kad greit užteks ir esamos. Ir dabar esamoji jau beveik pajėgia sutalpinti.

Per tą trumpą laiką nepaprastai sumažėjo naujųjų ateivių skaičius rengiamuose parengimuose. Gi vyresnieji veidai vis tie patys. Vis matai Misickus, matai Samus, matai Praškevičius, matai Baranauską, matai Saukevičių. Ak, ir iš jų kartos daug nuvybrėjo. Bet kurie išliko lietuviybės ramščiais, tie ir liks.

Kai Justinas Misickas gyvena Clevelande taip pat suėjo 40 metų sukaktis. Ir čia, su maža pertrauka, kada atliko karinę tarnybą, visą laiką išgyveno. Ir visą laiką aktyviai dirbo ir dirba lietuvių organizacijose. Ypač aktyvus buvo SLA, Dr. Vinco Kundirkos Draugijoje, Lietuvių Darželių Draugijoje, Lietuvai Vaduoti Sąjungoje, dabar Tautinėje Sąjungoje.

Mums ypatingai miela, kad Misickų šeima visą laiką yra labai mieli Dirvos ne tik rėmėjai, bet ir bičiuliai. Jie visad būna pirmieji, jei tik Dirvai prireikia kokios talkos. Todėl Dirvai dar maloniau, kad Misickai ilgoje savo veikloje ne tik nepavargo, bet labai daugeliui naujųjų ateivių rodo geriausią pavyzdį kaip reikia vykdyti lietuvių ištikimybę.

JOE PALOOKA® SAYS

**Our Way of Life Means
EQUAL JOB OPPORTUNITY for Everyone,
Regardless of Race, Religion,
Color or National Origin**

THE PRESIDENT'S COMMITTEE ON GOVERNMENT CONTRACTS
Washington 25 D.C.

Dr. Vydūno premijos vajui įpusėjus

Pavasarejant Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Centro Valdyba Kanadoje ėmėsi iniciatyvos suorganizuoti Mažosios Lietuvos Literatūrinę Premiją. Ėmėsi ji to darbo nei cento kasoje neturėdama, bet pilna vilties ir pasiryžimo darbą sėkmingai baigti. Centro Valdyba tvirtai tikėjo, jog mūsų Mažosios Lietuvos bičiuliai kartu su plačiaja visuomene karštai pritaris ir duosniai aukos Mažosios Lietuvos literatūros praturtinimui. Reikia pasakyti, kad nei Mažosios Lietuvos bičiuliai nei plačioji išeivijos masė mūsų neapvylė.

Stai garbingųjų mūsų aukotojų sąrašas:

- 1-18 Perkelta\$150.00
19. Montrealio Apylinkės Liet. Seimelio Prezidiumas\$25.00
20. J. Dilys, St. Catharines, Ont.\$ 3.00
21. Kun. J. Raštutis, Amsterdam, N. Y. \$10.00
22. A. Gustaitis, Los Angeles, Calif. \$ 2.00
23. F. Slenteris, Wehenn, Vokietija \$ 5.00
24. V. Jonynas, Montreal, Que.\$ 5.00
25. A. Paškevičius, Ottawa, Ont.\$ 2.00
26. Kun. St. Aleksiejus, Dening, N. Mexico \$ 3.00
27. J. Vilgaly, Middle Village, N. Y. \$10
28. J. Bertulis, Los Angeles, Calif. \$ 2.00
29. Irena Končius, So. Boston, Mass. \$ 2.00
30. P. Narvydas, Brooklyn, N. Y.\$ 2.00
31. Dr. J. Šegamogas, Montreal, Que.\$ 5.00
32. Kun. A. Deksnys, East Louis. Ill.\$ 5.00
33. J. J. B. Mich.\$20.00
34. MLBD Waterbury skyrus, Conn.\$50.00
35. Kun. M. Valadka, Scranton, Pa.\$ 5.00
36. J. Mikšys, Hamilton, Ont.\$ 5.00
37. L. Janulevičius, Brooklyn, N. Y.\$ 5.00
38. PLIAS, Clevelando skyrus, Ohio\$25.00
39. Vincas Rastenis, Brooklyn, N. Y.\$10.00
40. H. Andruška, Brooklyn, N. Y.\$ 5.00
41. Emilija Railienė, Baltimore, Md.\$ 1.00
42. Jonas Sernas, Hamilton, Ont.\$ 2.00
43. MLBD Clevelando skyrus, Ohio\$25.00
44. Kun. A. Trakis, Chicago, Ill.\$ 5.00
45. J. Karvelis, Chicago, Ill.\$10.00
46. E. Lenknikas, Hamilton, Ont.\$ 2.00
47. V. T. J., Montreal, Que.\$ 5.00
48. Kun. P. Daeris, Brooklyn, N. Y.\$ 2.00
49. MLBD Montrealio skyrus, Que.\$150.00
50. J. Venštas, Chicago, Ill.\$10.00
51. J. Juraitis, Hamilton, Ont.\$ 1.00
52. V. Tamošiūnas, Dearborn 2, Mich. \$ 5.00
53. Castle Construction Co., Montreal, Que \$170.00
54. Juozas Šarapnickas, St. Catharines, Ont. \$30.00

Viso\$774.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Gerokai ikone i Premijos Vaidaus antrąją nuse, norime nors trumpai anšvelgti iki šiol atsieltus rezultatus.

Iš viso surinkta \$774.00. Didžiausia dalis eina į Kanadą (\$493.00). Bet JAV iri nanašykštėio, aukau d a m o s \$271.00, Australija ir Vokietija atsiuntė po \$5.00.

Montrealis nirmau su \$419. Clevelandas (\$75.00), Waterbury (\$50.00) ir St. Catharines (\$35.00) namatini savo inais, Brooklynas, Čikaga ir Hamiltonas taip pat stencėsi. Tik vėkliausios mūsų kolonijos — Toronto — beveik nepastebėjime

aukotojų sąrauose. Iš viso gauta iš 27 vietovių. Kaip tikėtasi organizacijos sutelkė daugiausia, būtent \$470. Montrealio Castle Construction Co. (Pilies Bendrovė) tuo tarpu prašoko visas kitas draugijas su šimtu septyniasdešimt dolerių.

Ne per daugiausia nuo organizacijų atsiliko pavieniai asmenys bendru \$304.00 įnašu. Pavienių asmenų tarpe pirmauja dvasiškija su \$40.00 iš 8 kunigų, o po jų seka 4 daktarai su \$30. Bronius Abromonis iš Montrealio ir Juozas Šarapnickas iš St. Catharines veda aukotojų eiles stambiausia suma, po \$30.00.

Daugiausia aukota po 5 dolerius, būtent 17 asmenų, bet vidurkis kiek aukštesnis: maždaug šeši doleriai iš pavienių asmenų ir keturiolika iš visų kartu. Graži pradžia, puikūs rezultatai. Visiems mūsų gili pagarba!

TUOJ ISIGYKIT ŠIAS KNYGAS!

Anglų kalbos skaitymas	Naktys Karališkuose
V. Minkūnas 2.00	L. Dovydnas 2.00
Anoj pusėj ežero	Ora pro nobis
P. Andriūsis 1.50	J. Gliūda 4.00
Aukso kirvis	Pavasarių Audioj
Juozas Švaistas 2.50	I. Simonaitytė 2.50
Audra žemaičiuose	Po Tėvynės dangum
VI. Andriukaitis 2.20	Žodžiai vytės Nemunėlio. Paveikslai V. Augustino 2.00
Atlaidų pavėsy	Pragaro pošvaistės
P. Abelkis 4.00	V. Alantas 3.80
Aukso ruduo	Pirmas rūpestis
M. Vaitkus 1.25	Jurgis Jankus 2.00
Baltasis Vilkas	Pietų vėjelis
K. Binkis 1.00	Vytė Nemunėlis 1.00
Balutis	Paklydę paukščiai I
J. J. Bačiūno leidinys 1.50	Jurgis Jankus 2.20
Buriavimas ir jūrininkystė	Paklydę paukščiai II
B. Stundžia 2.00	Jurgis Jankus 2.00
Cezaris	Pietų kryžiaus padangėje
Mirko Jelusič 2.00	Sudarė Gaučys 4.50
Didžioji kryžkelė	Petras širvokas
B. Brazdžionis 2.00	Juozas Švaistas 2.70
Duktė	Po raganos kirviu
Alė Ruta 2.40	Jurgis Jankus 1.50
Daiktai ir nuorikos	Pabučiavimas
Leonardas Žitkevičius 1.00	J. Grušas 1.50
Don Kamilius mažasis pasaulis	Rytų pasakos
Guarschi 2.50	V. Krėvė 3.00
Doleris iš Pittsburgho	Raudoni batukai
Stepas Zobarskas 0.80	Jurgis Savickis 1.50
Eldorado	Sudie, pone Čipse
J. Švaistas 1.50	James Hilton 0.70
Gyvačių lizdas	Strėlė danguje
Francois Mauriac 2.80	Henrikas Radauskas 2.00
Gimdytoja	Senas kareivis Matutis
Francois Mauriac 1.75	J. Jankus 3.00
Gintariniai vartai	Saulės Takas
N. Mazalaitė 2.00	Nelė Mazalaitė 3.50
Gyvulių ūkis	Šilakai ir vilkai
George Orwell 1.00	Runcė Dandierins 1.00
Giesmė apie Gediminą	Senųjų lietuviškų knygų istorija
B. Sruoga ir V. Petravičius 2.00	V. Biržiška, kiet. virš. 3.00
Jaunai inteligentei	papr. virš. 2.00
V. Andriukaitytė 1.25	Saulutė debesėlius
Kryžkelės	L. Žitkevičius 1.50
A. Vienuolis 3.50	Šventieji akmenys
Kaimynai	Faustas Kirša 2.00
J. Paukstelis 2.50	Šventoji Lietuva
Kaip jie mus sušaudė	Jurgis Savickis 3.00
J. Petraitis 1.80	Teresė Neumanaitė
Kuprelis	J. Burkus 3.00
Ignas Šeinius 2.00	Tipelis
Keliai ir kryžkelės	Pulgis Andriūsis (įrišta) 3.00
Putinas 2.50	Trumpa diena
Kon-Tihl	Alė Ruta 4.00
Thor Heyerdahl 3.75	Tomas Nipernadis
Kaimiečiai	August Gailit 2.50
V. S. Rymont I-II-III-IV po 3.00	Tarp pelių ir vyrų
I ir II dalis po 3.00	John Steinback 1.20
III ir IV dalis po 3.50	Užgesęs sniegas
Loreta	Aloyzas Baronas 2.50
Stasius Būdasas 1.80	Ugnies pardavėjas
Kregždutė I	Balys Rukša 1.00
A. Rimkūnas 1.50	Uždraustas stebuklas
Kregždutė II	Stasius Būdasas 2.60
A. Merkelis 2.75	Vaižganto monografija
Kregždutė III	Dr. A. Šapoka 1.50
3.00	Vėlykų pasakos
Kolchozai Lietuvoje	N. Butkienė 1.00
Z. Bačelis 0.50	Vyturėliai Laukuose
Kiškučio vardinės	Vikt. Simaitis 0.70
Stasys Dziugas 1.50	Trylika nelaimių
Lietuvos pinigai	R. Spalis 1.20
Juozas K. Karys 5.00	Vaikų knygelė
Laiškai žmonėms	M. Valančius 1.80
G. Papini 2.00	Varpai skamba
Lietuvių Liaudies Menas	Stasius Būdasas 2.50
P. Galaunė 8.50	Žemaičių krikštas
Moters širdis	P. Abelkis 2.50
Guy de Maupassant 2.60	Žemaitis neprazus
Milžino paunksmė	Balys Sruoga 3.00
Balys Sruoga 2.50	

Visos knygos siunčiamos paštu. Užsakant pinigų siųskite: **DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio**

Aukos ir toliau laukiamos: V. Pėteraitis, 5155 Bourbonniere Avenue, Apt. 6, Montreal, Que., Canada.

MLBD Centro Valdyba Kanadoje

"Lietuvos nepriklausomybės kovoje dalyvaujame per Lietuvos Nepriklausomybės Fondą".

jos darbą lėšomis remiame per

Lietuvos

Nepriklausomybės Tarką, iš LAS, LLKS, LRS ir LTS bendros deklaracijos.

LNF adresas:

LNF, c/o Mr. K. Silūnas, 135 — 34 Franklin Ave., Flushing, N. Y.

Cleveland ir APYLINKĖSE

Švenčių užbaigimo eglutė

Skaucū ir skautų tėvų komitetas 1957 metų sausio 6 d. 3 val. p. p. Lietuvių salėje rengia Kalėdų švenčių užbaigimo eglutę visiems Cleveland vaikams.

Bus labai įvairi programa. Kalėdų senelio dovanoms gauti auksa \$1.00.

Visi kviečiami į birutininkų rengiamą balių

Sausio 19 d. Lake Shore Country Club salėje Clevelando skyriaus birutininkės rengia šaunų balių. Balių globoja Sofija Smetonienė. Programą atlieka p. Trečiokienė ir Brazaitienė. Pelnas skiriamas Laisvės Kovų Invalidams ir tremtiniais Sibire.

Pakvietimai gaunami pas p. Bilimentalienę (tel. MU 1-8046) ir Spaudos Kioske.

Hypatija ir Pijus Žiūriai

atostogauja Miami Beach, Fla. Į Clevelandą grįšia po Naujųjų Metų.

SLA 136 kuopos narių

metinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, sausio 6 d. 11:30 val. lietuvių salėje. Bus naujos valdybos rinkimai. Prašome visus narius dalyvauti.

A. Simkūnas

persikėlė į naujus namus — 4932 Highland Dr., Willoughby, Ohio. Telef. WH 2-8937.

A. Simkūnas naujų metų proga su Cleveland News ekskursija buvo išvykęs į New Yorką.

P. J. Kersis,

įvairios apdraudų, pirkimo-pardavimo atstovas, persikėlė į Society for Savings namus — 609 kambarį. Telefonas tas pats — MA 1-1773.

Padėka LAS vakaro rėmėjams

Mūsų rengto vaidinimo "Prieš Srovę" buferą parėmė produktais ir pinigais sekanti bičiuliai-bičiulės:

Aželienė, Gaižutienė, Morkūnienė, Rastienė, Smelstoriene, Mockuvienė, Blynienė, Skavičienė, Peckuvienė, Eidimienė, Juozaitienė, Juodvalkienė, Jokūbaitienė, Jankuvienė, Kazilionis, Verbyla.

Savo brangų laiką ir darbą šio

parengimo pasisekimui paskyrė: Žygiene, Andrašūnienė, Drabišienė, Andrašūnaitė, Januškevičienė, jūros skautė Benokraitė, Malinauskaitė, Eidimtas, Blinstrubas, Kaminskas, Puškorius.

Kapitono St. Dariaus laivo skautai, vadovaujami laivo vado padėjėjo A. Andrašūno, talkino salėje, bufete, loterijoje ir rūbinėje. Jų tvarkingos uniformos ir žvali išvaizda patraukė visų dėmesį.

Vakaro ūkio šeiminku buvo A. Juozaitis, meninė ir reklaminė dalį vedė I. Gatautis ir Z. Pekkus, baro šeiminkas — P. Januškevičius, virtuvės šeiminkas V. Pašakarnienė, bileto tvarkė M. Blynas ir M. Ratkus. Biletelius bufete tvarkė S. Asevičius.

Visiems, prisidėjusiems prie šio vakaro pasisekimo, nuoširdus ačiū. Jei pamiršome ką paminėti — atsiprašome ir dėkojame už talką.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis Clevelando Sk. Valdyba

Clevelando lietuvių visuomenės žiniai

Dėl nuolatinio vietos lietuvių visuomenės (ypač tremtinių) kilnojimosi iš vienos miesto dalies į kitą yra labai apsunkintas tautinio solidarumo įnašų rinkimas ir glaudesnis bendradarbiavimas. Tam palengvinti patiekiu vietos visuomenei seniūnų sąrašą, tikėdamasis, kad geros valios lietuvių bus tiek malonūs ir vienkiau ar kitokiu būdu susirys su savo gyvenamosios vietos artimiausiu seniūnu, patieks savo adresą ir atliks tautinę pareigą — tautinio solidarumo įnašą; savo patarimais bei darbais padės Clevelando apylinkės valdybai atlikti jai pavestas pareigas, už ką iš anksto dėkoju.

Seniūnų sąrašas:

1. Besperaitis Robertas, 1888 Grasmere, MU 1-2919.
2. Biečinis Petras 7511 Lawnview, UT 1-3582.
3. Blinstrubas Vladas, 6513 Wade Park, EN 1-2718.
4. Darnušis Juozas, 9523 Silk Ave., AT 1-1361.
5. Degutis Viktoras, 18318 Windward, IV 1-4909.
6. Dobrovolckis Jonas, 13813 Ottelo, MU 1-9143.
7. Gailiūšius Antanas, 1249 E. 82 St., RA 1-8191.
8. Gruodis Petras, 12600

LOKOR DELICATESSEN

6502 Superior
(kampas E. 65 ir Superior)

Sveikiname visus lietuvių klientus. Būtinai atsilankykite į mūsų krautuvę ir pareikškite savo pageidavimus, kokių geriausių maisto produktų norėtumėt visad gauti.

Manome atidaryti specialų lietuviškų delikatesų skyrių ir pardavinėti lietuvių mėgiamus maisto produktus.

Paš mus puikiausia lietuviška duona, sūriai, ikrai, alus ir vynas.

Telef. EN 1-9142

Vakarinėje miesto dalyje įsisteigė nauja New Yorko R. W. Export-Import firmos siuntinių persiuntimo agentūra.

Per šią agentūrą galima pasiųsti į Lietuvą ir kitus kraštus pigiausia kaina įvairių siuntinių. Be to, ši nauja agentūra gali patarnauti siuntėjams pasiūlydama įvairių prekių (odų, drabužių, medžiagų, vaistų, maisto) iš savo sandėlio prieinamiausiomis urmo kainomis.

Prašome užėti ir įsitikinti.

R. W. EXPORT-IMPORT CO.

720 Literary Rd. (Westside)
Cleveland 13, Ohio

Telefonas: PROspect 1-1981

Darbo valandos: Nuo pirmad. iki Penktad. nuo 12 iki 9 v. v. šeštadieniais nuo 8 ryto iki 7 v. v.

Speedway-Overlook, PO 1-6508.
9. Karklius Benediktas, 535 E. 250 St., RE 2-7476.
10. Lazdinis Stasys, 1192 E. 87 St., CE 1-8714.
11. Lūžas Adolfas, 17933 Neff Rd., KE 1-7016.
12. Matulionis Kęstutis, 1340 E. 82 St., GA 1-4820.
13. Praškevičius A. M., 434 E. 114 St., PO 1-0920.
14. Žilinskas Petras, 3100 Edgehill, ER 1-3067.

Petras Gruodis,
Clevelando apylinkės finansinių reikalų vedėjas

Atidaroma nauja lietuviška kepykla

Greitu laiku bus atidaryta nauja, moderni lietuvių kepykla, kuri pasiūlysi kepti įvairių rūšių ruginę duoną, geros kokybės pyragus ir tortus.

Smulkiau apie šią kepyklą bus paskelbta ateinančiuose "Dirvos" numeruose.

Didelis saldinių ir šokoladų išpardavimas

Baltic Delicatessen skelbia didelį importuotų saldinių ir šokoladų pošventinį išpardavimą. Kai kurios rūšys liksusinių saldinių dėžių bus pardavinėjamos net pigiau savikainos.

Pasinaudokite trumpa proga! Be to pranešame, kad "Rūtos" saldinių savininkai vėl pradėjo gamybą ir mes jau gavome pirmą partiją "Rūtos" saldinių. Tai puiki dovana įvairioms progoms.

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rašalai tampa nenaikinti ar sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja atitamos kompanijos pirm. ne gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAin 1-1773.

Rezidencija: PENINSULA 252

VIENOS ŠEIMOS NAMAS

East Cleveland. Moderni virtuvė. 1 miegamasis ir vonia 1-me aukšte, o 2 miegamieji viršų. Naujas gase pečius. Garažas. Prašo \$14,500.

2-jų šeimų namas

Į pietus nuo St. Clair ant E. 118 gatvės. 2 nauji gase pečiai. Prašo \$16,000.

Turime ir daugiau gerų pirkinių. Kreipkitės į

p. ŠIRVAITIS

Wm. T. Byrne — Real Estate
1535 Hayden Ave. MU 1-6100
ar namuose KE 1-4083

Išnuomojamas kambarys

vyriui. Galima naudotis ir virtuve. Kambarys antram aukšte. Kreiptis: 6811 Whitney Ave.

Išnuomojamas 4 k. butas

lietuvių rajone, antram aukšte. Mėnesiui \$40.00.
1058 E. 77th St. HE 1-8446

MAX SOLOMON PLUMBING & HEATING

ELECTRIC SEWER CLEANING

7405 Superior Ave.

EX 1-0739 — Res. EX 1-2335

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką

duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Belobenis

6212 Superior Avenue

Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street

Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vynų, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

\$26,000,000 PER
1957 METUS

Šiais metais Ohio Bell Telephone Co., kaip pranešė prezidentas John A. Greene, telefono tarnybos plėtimui ir gerinimui numatė išleisti net 26 milijonus dolerių. Taigi po pusę milijono kiekvieną savaitę.

Pagal šią planą didžiojo Clevelando 75,000 naujų gyventojų gaus patogų telefono patarnavimą. Ir tas darosi todėl, kad Clevelandas nepaprastai smarkiai auga, kad čia plečiasi įvairi pramonė, labai smarkiai didėja gyventojų prieauglis. Tas didėjimas ir pareikalavo, kad šiais metais būtų išleista tokia didelė suma, net šešiais milijonais dolerių daugiau, negu buvo išleista praėjusiais metais.

Visi Clevelando gyventojai pilnai pripažins, kad telefono tarnyba čia yra tikrai gera. Esant įvairiems sutikimams, tuoj ateina reikalinga pagalba ir vėl atstatomas normalus susisiekimasis. Taip pat labai pagerėjo, o 1957 metais dar labiau pagerės susiekimai su gausiais ir tolimais Clevelando priemiesčiais, kurie nuo paties Clevelando yra nutolę

net labai dideliais mylių atstumais.

Per 10 paskutiniųjų metų Ohio Bell į naujus įrengimus yra įdėjusi 154 milijonus dolerių. Tarnautojų skaičius pakilo iki 7200.

BALTIC Supply Co.

Tiekia prekes tiesiai iš urmo sandėlių, sutaupant pirkėjui brangų krautuvės patarnavimą. Gaunami visų žymesnių firmų gaminiai. Skambinti B. Snarskiui. Tel. KE 1-0210.

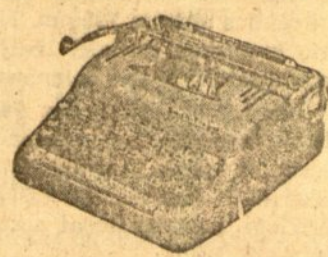
PILIETYBĖS EGZAMINAI

Klausimai — atsakymai iliustruoti braižiniu.

Kaina 75 c.

Gaunama pas knygy platintojus. "Dirvos" admin., 1272 E. 71 St., Cleveland 3, Ohio ir pas autorį.

D. Klinga, 496 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.

Rašomosios mašinėlės visų geriausių firmų, o jų tarpe garsiosios SMITH-CORONA, bet kurios kalbos raidynais, — lietuviškas raidynas greta pilno ir nepakeisto amerikoniško Kainos nuo \$67.50 ir augščiau simokėtina. Naujausi modeliai. V. BARTKUS. Adr.: 1031 Ansel Rd., Cleveland 3, Ohio. Telef.: UT 1-4014.

AR RŪPINATĖS SAVO VAIKAIS?

Jei taip, tai nedelsiant užsakykite savo vaikams jų laikraštį

TĖVIŠKĖLE

Metams tik 3 doleriai.

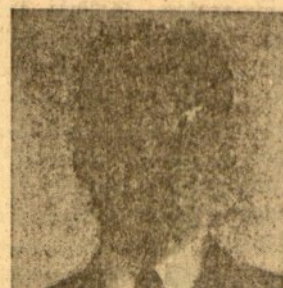
Rašykite šiuo adresu:

Tėviškėlė.

2313 West 91 St.

Chicago 20, Ill.

RADIO — TV TAISYMAS AMURCO.

Sav. JUOZAS DAUTARTAS

Darbas garantuotas.

Saukti kiekvieno laiku

8008 Clark Ave.

Telef.: OL 1-1790

Ar jau

įstojaite

VILTIES

draugija?

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Road

Tel. HE 1-6352

Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių įdėjimas.

Visais mašinų reikalais kreipkitės į

J. S. AUTO SERVICE

Lietuvių įmonė dažo ir dekoruoja naujų ir senų namų butus ir įvairias sales. Taip pat ištaiso ir atnauja sienų bei lubų tinką. Žiemose metu duodame papiginimą.

677 E. 128 St.
Telef.: MU 1-8368

Nesvarbu, ar jūs esate pėsčias, ar keleivis savo ar keno kito mašinoje. Jums svarbu žinoti apie naują Travel Accident Policy. Iki \$5,000 apdrauda tik už \$5.00 per metus.

Gyvybės, nelaimių, ugnies, automašinų apdrauda
Skambinti: SK 1-2183

**PAULINA
MOZURAITIS,**
agentas

JUOZO KAMAIČIO

naujų batų parduotuvė

ir batų taisymas

1339 East 65 St.

Norintieji kreiptis telefonu
šaukit HE 2-2615 tarp 7-9 val
vakaro.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, pyprankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

PRADĖKIT MAŽA SUMA!

BET PRADĖKIT DABAR!

Santaupos apdraustos iki \$10,000
3% palūkanų.

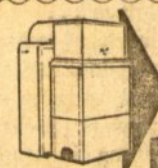
PASKOLOS JOSŲ PERKAMIEMS AR STATOMIEMS
NAMAMS

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

Du skyriai

6712 Superior Ave.
13515 Euclid Ave.

HE 1-2498
MU 1-8100

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti

• Vasaros VEDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

MONCRIEF

Italsymu
VISU METU

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave.

Greta. Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

LEIMON'S CAFE

VISŲ LIETUVIŲ SUSITIKIMO VIETA

Alus. Vynas. Degtinė. Konjakai. Kiti gėrimai.

Įvairūs valgiai, o penktadieniais skani žuvis — nuo 10 val.

ryto iki 8 val. vakaro.

731 E. 185 ST.

KE 1-9737

PAGALVOKIME FRIES EIDAMI AR KĄ NORS DARYDAMI

Visiems Clevelando lietuviams reikėtų pagalvoti prieš einant kur nors praleisti linksmai laiką ar rengiant subūvimus, vakarus, vestuves — kur yra patogiausia vieta ir kur būtų pareiga visa tai atlikti. Atsakymas pats atsiranda, jei galvojame, kad savi turime remti savus. Tai būtų patogiausia vieta — Lietuvių klube ir salėje. Lietuvių klubas ir salė po remimo — atnaujinimo dabar atrodo gražiai, jaukiai ir kiekvienam malonu pabūvoti, sutikti savus draugus, pažįstamus, praleisti lietuviškoje nuotaikoje savuosius namuose.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Pilnai padengta apdrauda

HI 2-7626

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namtų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
1132 Summit Dr. Cleveland 24, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAin 1-1773. REZIDENCIA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudose-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENDicott 1-1763

936 East 185 Street

KE 1-7770

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HENDERSON 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Tėvynėje dar gili žiema

Nežinau, kas mane sugundė. Gal sumanus pardavėjas, o gal graži prekė. Prieš kelias savaites nuvažiavau į Bostoną ir nusipirkau radiją.

Būta čia kas svarbaus? — ne vienas paklaus. Žmonės perka televizijas ir naujas mašinas ir net nemano tų žygių reklamuoti.

Nutylėčiau ir aš jei ne to aparato trumposios bangos. Patogiu laiku, po darbo, kada vakariene (ar pietūs) dedama ant stalo, 5 val. 30 min. atsuku 25 metrų bangą. Pasigirsta paiminomis vyriškas ir moteriškas balsas, taip vadinamų transliacijų iš Vilniaus.

Atmenu, pirmą kartą suradau stotį kiek pavėlavęs. Tuoj pažinau taji balsą. Iš šimtų stočių jį išskirčiau. Kur neišskirsi, kai išgirsti "Kepurinę", "Suktinį", "Kas subatos vakarėlį"... Rodos, balsai ir žodžiai, garsai ir skambėsens atplaukia tiesiai nuo savosios žemės, iš tautos kamieno ir šaknų, kurių nei metai nei įvykiai nenumarino. Klausau kitk pristulbęs ir mintimis vaikštau kažkur Katedros varpinės pamuriu, siauromis senamiesčio gatvelėmis, šv. Jono bažnyčios šešėlyje. Taip miela girdėti garsus, kurie nesurišti su kasdienybės tempu, bet yra neišskiriami sielos dalininkai.

Deja, su carsais viskas ir baigiasi. Pasigirsta balsas. Ar jis vyriškas ar moteriškas. — Jis anglies balsas. Tas balsas, kurį lietuviai turėjo klausyti tuo metu, kai keli parsidavėliai vežė iš Maskvos Stalino "seule". Kalbas toms pačioms frazėms ir temoms, kokias naudojo rebotinis Maskvos agitatorius arba partijos į kėdę pasodintas "draugas ministeris".

Ačiū Dievui, ilokai neteko man ju kalbų girdėti, laikraščiuose Maskvos atstovų citatų Jungtinėse Tautose niekas neverčia skaityti. Taip ir primiršau kokios yra bolševikų "aktualios" temos.

Vilniaus radijas bet kokius abejojimus (jei ju ir būtu) išskleidė. Ir dar kaip! Lyg kuolui į galvą smūgio vertas tvirtinimas, kad "Tarybų Sąjunga negali būti svetimu žemių grobikas" (ryšium su Egipto įvykiais) arba, kad mongolų divizijų žūdynės Budapešte yra "liaudies demokratijos apgynimas, suduodant smūgi kontrevoliucijos siautėjimo centre"... (atseit, Budapešte).

Arba, kad ir vietos žinios. Jas iš anksto galima nuspėti: buržuaziniais-fašistiniais laikais Lietuvos jaunimas apie mokslą galėjo tik svajoti, tokios tai imonės produkcija pakilo 200 procentu (ir išcibenta į kitas S-gos respublikas), per sekančius metus bus užauginta tiek rinkelių ir gauta tiek pieno (ir, žinoma, neištesėta).

Pranešėliai programos gale vis paduoda savo adresą. Vis noriu kada nors parašyti ir paklausti ar jie tikrai tiki į tai, ka skaito nuo partijos cenzuruoto ir Maskvos Taso agentūros aprobuoto žiniu lano? Bet, iš kitos pusės pagalvoju, — neei jie prisipažins esą mulkais. Tegu jie sau ir toliau galvoja, kad mes esam mulkiai. Tuo būdu mūsų imunitetas didėja, mes ir toliau varėdami neuimiršti, kad didysis melo šaltinis perkopas mels nuodis srava oro bangomis orą žiuviška kalba į visus laisvus lietuvių užsieniuose. Nereikia geres-

nio įrodymo, kad Tėvynėje dar gili žiema. Nemirštantis laisvės troškimo pulsas bejėgiai spūdi po maskolišku batų.

Štai Kalėdų dienos programoje pranešėjas beveik pusę duoto laiko nukalbėjo apie savo maskvinių viešpačių partijos centrinio komiteto nutarimus, užsiminė apie draugiškąsias Azijos "demokratijas" ir sugrįžo prie Kalėdų švenčių paminėjimo. Girdi, tokiame dievnamyje toks kunigas atlaikė pamaldas, o kitam — kitas.

Šios pastabos būtų nuskambėjusios visai natūraliai jei nebūtų pridėtas sekantis paaiškinimas: "Tarybų konstitucija užtikrina religinę laisvę".

Va, ir išlindo yla iš maišo. Jei pas jus tikra demokratija, tai užtikrinimai apie religinę laisvę yra lyg pilstymas iš tuščio indo į kitą tuščią. Mums čia Amerikoje be jokių reklaminių komentarų tai aišku.

Geriau "drauge" pranešėjau mums paaiškinu kaip ir kodėl mūsų vyskupai ir kunigai nuklydo į Sibirą ir kodėl mūsų bažnyčios pavirto į sandėlius ir radijo fabrikus?

Po tokių pranešimų nuskamba daini daina: "Tris dienas tris naktis keleliuėjau", pora šokių. Maskvos dirigentai žino kaip klausytoją palaikyti prie aparato. Kelioms minutėms pasėlia tikrąjį programos tikslą. Tik kelios, nes čia rat pasigirsta valstybinės politinės ir mokslinės literatūros leidyklos direktoriaus Petro Butkaus balsas.

Pagal nustatytą partijos liniją jis, žinoma, pirmiausia sutrina į skutus mūsų buvusių "buržuazinių" leidyklų pastangas, jų rimtų leidinių tiražus palygina su savo propagandinio šlamštu ir 1957 metams prižada išleisti Maskvos Kapitalo I-ma tomą. Engelo knygos irgi ruošiamos. Girdi, būkit laimingi, tautiečiai, (tūrėsit kuo nakeisti Stalino "raštus" savo knygų lentynose). Taip iki šiol buvo planuota. Kremlius leidžia leidykloms triūsti prie atgyventu teorijų, savąsias paremdamas švinu ir tankais...

Pasiklausau Vilniaus ir neži-

nau ką daryti: rašyti jiems lais-ką ir, lyg niekur nieko, paprašyti bent dvigubai pailginti muzikinę programos dalį. O gal, jų receptu, išvadinti juos kontra-žvalgybininkais nustelbiančiais "liaudies masių muzikalinės kūrybos propagavimą" ir pasiskusti Kremliaus viršininkams. Be to galvoju apie trečią galimybę — gal atsukus Vilniaus bangą pa-imti ir sudaužyti ją su visu nau-ju aparatu...

Dievaž, daryčiau taip, jei vice-prezidentas Nixonas tik ką ne-būtų pasakęs, kad vengrų sukili-mas atžymi internacionalinio komu-nizmo žlugimo pradžią. Pradžia galo ir tau — gerbiamoji trumpos ateities 25-ųjų metų Vil-niaus banga!

Mūsų rėmėjai

Prenumeratą pratęsdami Dirvos fondai aukas atsiuntė: Arnastrauskaitė K.,

Bayonne	\$2.00
Zemaitis J., Cleveland	2.00
Dr. Narbutas J., Milwaukee	1.00
Radzys S., Chicago	1.00
Silvestravičius A., Cleveland	5.00
Alekna J., Cleveland	1.00
Rugienius J., Detroit	2.00
Cigas J., Chicago	1.00
Kozak S., Cleveland	2.00
Zdanyas A., Bedford	2.00
Nausėda J., Los Angeles	2.00
Vasikauskas Vl., New York	2.00
Paltarokas J., Chicago	2.00
Akelaitis A., Pittsburgh	1.00
Juska J., Detroit	2.00
Papartis T., Chicago	2.00
Nemickas R., Highland	1.00
Jenulaitis P., Chicago	1.00
Glinks J., Chicago	5.00
Mickus S., Gardner	2.00
Daugvydas K., Detroit	1.00
Kasiuba Pr., Reading	2.00
Paulionis B., Cleveland	2.00
Dr. Bartkus J., Chicago	2.00
Augulis K., Cleveland	1.00
Baublys J., Detroit	1.00
Lozoraitis V., Linden	2.00
Baltrušaitis V., Rochester	1.00
Guobis J., Providence	1.00
Bačiauskas J., Brooklyn	2.00
Andrijauskas Al., Cleveland	1.00
Stelmokas J., Media	1.00
Lietuvninkas J., Baltimore	5.00
Bruskys A., Chicago	1.00
Milaknis A., Chicago	1.00

Aukotojams tariame nuoširdų ačiū.

Kai viceprezidentas Nixonas grįžo iš Austrijos, jį tokia nuotaika pasitiko žmona ir abi dukterys.

Kodėl JAV pralaimėjo

Gruodžio mėn. 8 d. Melbourne, Australijoje buvo užgesinta XVI Olimpijados olimpinė ugnis, kuri vėl bus uždegta 1960 m. Tiberio krantuose Romoje, Italijoje atidarant XVII-sius žaidimus.

Neoficialiu Olimpijados nugalėtoja tapo SSSR komanda surinkusi 722 taškus. Antroje vietoje liko JAV komanda 593 taškais, trečioje — šeimininkai australai — 278½ t.

Kaip matome, rusų komandai 4 metų ruošimasis nenuėjo vel-tui. Kaip pirmąją Olimpijadą savąjė rusų sportininkai neįstengė nieko geresnio parodyti vyrų lengvosios atletikos ir krepšinio varžybose, taip antrą savaitę jiems buvo tikra medalių ir taškų medžioklė.

Po pirmos savaitės pralaimėjimų "PRAVDA" Maskvoje net siūlė pritaikyti sportininkams tam tikras sankcijas už netinkamą pasirošimą Olimpijadai, o pasibaigus žaidimams nurimo ir užakcentavo, kad tai "naujas komunistų partijos laimėjimas".

Amerikos sporto vadovybė smarkiai nusivylė savo komandos gimnastais, šauliais, imtynininkais ir boksieriais. Pasirodė daug straipsnių, ypatingai sporto žurnaluose, kur kaltinamos yra universitetų vadovybės nekreipimu dėmesio į bendrą fizinį lavinimą, bet koncentravimą į amerikonišką futbolą, beisbolą ir krepšinį.

Tikrumoje Amerikos studijuojantis jaunimas ir pasineša daugiausia į aukščiau suminėmus sporto šakas tikėdamiesi patekti į profesionalų komandas ir tuo sau užtikrinti gerą pragyvenimą.

Moterų lengvosios atletikos varžybos

- 100 m. bėgimas — B. Cuthbert, Australija — 11.5 sek.
- 200 m. bėgimas — B. Cuthbert, Australija — 23.4 sek.
- 80 m. kliūtinis bėgimas — S. Strickland, Australija 10.7 sek. **
- Šuolis į aukštį — M. McDaniel, USA — 5 pėdos 9¼ colio. ****
- Šuolis į tolį — E. Krzesinska, Lenkija — 20 pėdų 9.75 colio. **
- Diskas — O. Fikotova, Čekoslovakija — 176 pėdos 1½ colio. **
- Letis — I. Iaconzem, SSSR (latvė) — 176 pėdos 8 coliai. **
- Rututys — T. Tyshkevich, SSSR — 54 pėdos 5 coliai. **
- 4x100 estafetė — Australija — 44.5 sek. ****

Pastaba: *** Naujas olimpinis ir pasaulio rekordas. ** Naujas olimpinis rekordas.

100 m. bėgime irgi buvo pastatytas naujas olimpinis rekordas. Pirmame užbėgime B. Cuthbert atbėgo per 11.4 sek.

Plaukimas

Plaukime Sovietų Sąjungos atstovai negavo pasireikšti, nes čia dominavo australai ir amerikiečiai. Iš galimų 17 aukso medalių australai laimėjo 8, amerikiečiai — 5; Meksika, Japonija, Anglija ir Vokietija po 1.

Atskirai paminėtini: plaukikas australas M. Rose 17 m. amžiaus, kuris laimėjo tris aukso medalius ir šuolininkė amerikietė P. McCormick, kuri apgynė savo įgytą titulą 1952 m. Helsinkio Olimpijadoje, laimėdama antrą kartą du aukso medalius už šuolius į vandenį.

Boksas

Bokse iš galimų 10 aukso medalių Rusija laimėjo 3, JAV — 2, Anglija — 2, Vengrija — 1, Rumunija — 1 ir Vokietija — 1.

Futbolas

Futbolo varžybose pirmą vietą laimėjo SSSR komanda finale įveikusi Jugoslaviją 1:0. Trečia vieta teko Bulgarijai.

Vandensvydis

1. Vieta — Vengrija, 2 — Jugoslavija, 3 SSSR.

Sunkumų kilnojimas

4 aukso medalius laimėjo USA stipruoliai ir 3 — SSSR.

Modernioji penkiakovė

Švedija 1 aukso medalis ir SSSR — 1.

Gimnastika

Gimnastika rusams buvo tikra taškų medžioklė, nes iš 15 gimnastikos pratimų rusų gimnastai laimėjo 11 aukso, 6 sidabro ir 6 bronzos medalius. USA gimnastams nekluvo nė vienas taškas. Čia iškilo neaiškumo dėl gi-

NEO-LITHUANIA NEW YORKE SVEN- CIA KORPORACIJOS METINĖ SVENTĖ

1957 metų sausio mėn. 12 d. (šeštadienį) 10 val. ryto Tėvų Pranciškonų vienuolyno koplyčioje, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N. Y. įvyks pamaldos už mirusius Korporacijos Garbės Narius, korporantus bei korporantes. Tuoj po pamaldų bus Korp! vėliavos pašventinimas.

Tą pačią sausio mėn. 12 d. 7 val. vak. Estų Namuose, 243 East 34th St., Manhattan, N. Y. (netoli Lexington Ave.), įvyks Korporacijos 34 metų sukakties minėjimas.

Bus iškilminga sueiga — Filisterio J. Smetonos paskaita, juniorų kėlimas į seniorus. Po to pobūvis su vaišėmis ir šokiais.

Į minėjimą kviečiami atsilankyti visi korporantai, korporantės su šeimomis ir bičiuliais. Korporantai, korporantės turintieji spalvas atvyksta uniformuoti.

Pakvietimai į minėjimą gaunami pas visus Korp! Neo-Lithuania narius.

vaite vyrų lengvoje atletikoje, tai prarado gimnastikoje, šaudyme ir imtynėse.

Spėjama, kad rusai ir sekančioje Olimpijadoje dominuos, jeigu Amerikoje nebus imtasi žygių pertvarkyti universitetuose fizinio auklėjimo programos. Tikėtinės, kad JAV sporto vadovybė imsis priemonių paveikti jaunimą į "nemėgiamo" sporto šakas.

Kaip žinome, iš amerikiečių spaudos apie 45 vengrų sportininkai pasirinko laisvę atsiskaidami grįžti į komunistų terojamą Vengriją. Jie daugumoje pareiškė norą atvykti į JAV. Jų tarpe yra pora gerų gimnastų, kurie galėtų pagerinti JAV gimnastų lygį.

Atsakiusių grįžti į Vengriją tarpe yra beveik visi garsiosios vengrų vandensvydžio komandos dalyviai. Likusiųjų tarpe yra ir Vengrijos Sporto Ministerijos departamento viršininkas ir Vengrijos Olimpino Komiteto sekretorius Laszlo Nadori, garsusis mylios bėgikas Laszlo Tabori ir keletas gerų fechtuotojų.

Alg. Markevičius

NEWARK

JAV L. Bendruomenės Newarko Apylinkės narių metinis

susirinkimas šaukiamas 1957 m. sausio mėn. 20 d. šv. Trejybės parap. salėje Newarko. Darbo-tvarkėje — valdybos ir k. kom. pranešimai ir vald. ir k. kom. rinkimas 1957 m.

Patar! kaimynai

prenumeruoti

DIRVA!

Port Saido mieste egiptiečiai išsprogdino Sueso kanalo statytojo Ferdinand de Lesseps paminklą. Esą, tai imperializmą primenantis palaikas, šiems laikams nebetinkantis.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems lietuviams

TASTY SHOP RESTAURANT

EUCLID AT EAST 105th CE 1-3545
22350 LAKE SHORE BLVD. RE 1-1800
CEDAR at Warrensville Center ER 1-0246
1610 EUCLID AVE. Playhouse Square SU 1-7030